

Pannonhal –

2017/10.évfolyam/3.szám

Tartalom

- 02 **Változunk – Maradunk**
- 03 **Ausculda**
- 04 **Ora – Ferenc pápa:**
Az első lépés szentsége
- 06 **Életünk**
Egy közös ház – egy közös nap
„Az irgalom a Szentháromság
szívéből fakad”
- 07 **Szüreti meditáció két képben**
- 08 **Akikre büszkék vagyunk**
Titusz atya kitüntetése
- 09 **Bencés művek**
A Kiskunfélegyházi PG
- 10 **In memoriam**
Ödön atya emlékezete
- 12 **Rendes mester**
Interjú Asztrik főapát úrral
- 18 **Rendkívüli prefektusok**
Interjú Szalai Zsolttal
- 20 **Életünk – Párisban járt az Ősz... És mi is**
Szomszédolás
- 22 **Alumni – Hátrányos helyzet fokról fokra**
- 23 **Életünk – Jubiláló munkatársaink**
- 24 **Hic fuit – Interjú Csermák Péterrel**
- 26 **Életünk – Szent Márton ünnepe – 2017**
- 28 **Szálak Szent Márton köpenyéből**
- 30 **Közlemény a pannonhalmi főapát választásáról**
- 31 **Qpaci gólyák**

Változunk

Maradunk

A rendi hagyomány 1006-ra teszi az első apátváltást Pannonhalmán. És hiába követte azt több évszázad, még több háború és annyi sok nemzedék, sokunknak most is még csak ez lesz az első apátváltás Pannonhalmán. Asztrik volt az első, és most is Asztrik. És lehet, hogy nem csak a név a hasonló. Az első apát annyira eggyé forrt a hellyel, a közösséggel, nélküle annyira nehéz volt elképzelni bármit is. Akárcsak most, huszonhét év után.

Juhász-Laczik Albin OSB
főszerkesztő

De van valami, ami még ennél is hasonlóbb. A hely és a közösség. A Sokoró dombjai a délutáni napsütésben, és az Isten felé esetlő-botló szerzetesek. És akik mindezt körülvették: a lassan kialakuló uradalmi falu – ma már város; az első végzett grammatikusok – öregdiákjaink szerte a világban; Szent Mór – talán éppen Te, kedves Olvasó? Ugyanigy voltak portások, konyhások, házgondnok és latintanár. És ugyanigy – lehet hogy ezer év múlva? – lesz majd talán újból egy Asztrik. Egy harmadik, ugyanigy.

Kiadja a Pannonhalmi Főapátság

a Pannonhalmi Bencés Gimnázium Közhasznú Alapítvány megbízásából
pannonhal-ma@osb.hu, 9090 Pannonhalma, Vár 1. Tel: 06-96-570-140

Szerkesztette: Dejcsics Konrád OSB, Juhász-Laczik Albin OSB,
Hortobágyi T. Cirill OSB, Kormos Gyula, László Zoltán, Rábai László

A fotókat készítette: Acervo da Abadia São Geraldo, Fehér Dániel Soma,
Hirling Bálint, Hodos Alex, Horváth Tamás, Kiskunfélegyházi PG,

Knáb András, Kun Zoltán, Tamás Magdolna, Ujvári Sándor

A címlapfotót Knáb András, a plakátot Hozé Astro készítette.

Az újságot László Zoltán tervezte a Pannonhal-MA I. évf. 1. számot
tervező Schmal Károly dizájnya alapján

Készült a budapesti Pauker Nyomdában 5500 példányban
Pannonhalma, 2017

Auscultha

Szent Márton monostorának, bencés iskolánknak egyik meggyőződése: imádságunkkal és munkánkkal a jövőnkért is küzdünk. Hivatásunkban számos dolog a gyerekek, a fiatalok oktatása és nevelése körül folyik, és ezzel pedig az ő jövőjükért dolgozunk. Az iskolában minden értük történik, e szolgálat révén meg egy nemzet, egy ország jövője építésére törekszünk.

Ha Önök saját családjukra gondolnak, biztos vagyok, hogy ugyanezt mondhatják el: gyermek- és emberközpontúak. Mi is azok szeretnénk lenni, küldetésnyilatkozatunkban meg is fogalmaztuk ezt.

„Célunk, hogy diákjaink Pannonhalmára ezer éves falai között megtalálják a számukra megfelelő kihívást a magas szintű oktatás, a személyes hit és elköteleződés, a közösség, a művészetek és a sport területein egyaránt. Szerzetesek, világi munkatársak és diákok együtt munkálkodnak azon, hogy a jövő nemzedék felnőtt keresztényként otthonra találjon a teremtett világban.”

A gyermekközpontú magatartás gyökere mélyen bibliai és keresztény. Ha csak arra gondolunk, hogy advent idején e kultúrkörben egy Gyermek – akár az aranykor vágyta gyermek, akár a betlehemi Gyermek – születését várjuk. A gyermek a megújulás, a teljesség ígérete, a szabadság üzenetének hordozója. E magasztos eszményeink ellenére, mintha csalódás érne bennünket, mert a gyermekek nem mindig olyanok, mint amilyeneknek mi szeretnénk látni őket. Évtizedekig

kell rájuk várni, míg egy kicsit hasonlítani kezdenek azokhoz, amilyeneket mi szerettünk volna. Fájdalmasan észleljük, hogy nem mi formáljuk, vagy csak érintőlegesen neveljük őket.

A gyermekkor életünknek csupán egy, de nagyon fontos szakasza, ekkor alapozódik meg minden további. A betlehemi Gyermek sem maradt meg gyermekségében, már tizenkét éves korában önállósította magát, a saját útját járta.

Mi ez a felnőtté válás? Egy kísértés leküzdése. Egy kortárs társadalomtudós erről így ír: „Titkolt gyengeségeink, védtelenségünk arra készíthet minket, hogy felfújjuk énünket, és titkon felépítsünk magunkban és magunk körül az erős és győztes emberi lény illúzióját. Ha semmi vagyok, úgy kell tennem, mintha minden volnék. Ha vesztesre állok, akkor azzal áltatom magam, hogy én vagyok az élet császára. Ha üres vagyok, bele kell vetnem magamat az

élet teljességét kínáló örömekbe.” Amikor Istentől eltávolodva akarom megtalálni önmagam, zátonyra fut életem. Szent Ágoston mondja: „Attól, aki megteremtett téged, még magadhoz se távolodjál el.”

Ebből a zsákutcából egy megváltozott gondolkodás vezethet ki, amelyet a Biblia megtérésnek, megfordulásnak mond. Se a felnőtté válás bármikor lehetséges. „A szabadulás kezdete egyfajta kitárlkozás, egy bizalommal áthatott megnyílás Isten Lelke felé, aki ajándékai által mindig megelőzi a mi botladozásainkat, belülről átalakít, velünk együtt és bennünk tevékenykedik.”

Ezt kívánom mindannyiunk számára. Ennek a megtérésnek erejében leszünk olyan felnőttek, akik szívünkben hordozzuk a Gyermeket, s képesek leszünk lemondani még önmagunkról is, hogy a ránk bízottak – akár elképzeléseink, várankozásaink ellenére, s talán kicsit a mi szolgálatunk révén is – az élet teljessége felé növekedjenek.

Ora

Ferenc pápa: Az első lépés szentsége

Megtenni az első lépést – így hangzik kolumbiai látogatásom mottója, s ugyanerről szól hozzátok intézett első üzenetem is.

Tudjátok, hogy Isten az első lépés ura. Mindig megelőz bennünket. Az egész Szentírás úgy mutatja be őt, mint aki szeretetből kiüresíti magát. Ez történt akkor, amikor még csak sötétség és káosz volt, és ő önmagából kilépve mindent létbe hívott (vö. Ter 1,2–4); ez történt, amikor az Édenkertben sétált és meglátta teremtménye meztelenségét (vö. Ter 3,8–9); ez történt, amikor zarándokként megállt Ábrahám sátránál, majd a nem remélt termékenység ígéretét hagyta ott távoztában (vö. Ter 18,1–10). Ez történt, amikor kinyilatkoztatta magát Mózesnek, amikor lenyűgözte őt, aki pedig csak apósa juhainak őrzésével törődött (vö. Kiv 3,1–2); ez történt, amikor nem fordította el tekintetét szerelmes városáról, Jeruzsálemről, még akkor sem, amikor az a hűtlenség utcáin áruba bocsátotta testét (vö. Ez 16,15); ez történt, amikor kivonult dicsőségben a szolgaságba száműzött néphez (vö. Ez 10,18–19).

Az idők teljességében pedig kinyilatkoztatta nekünk az első lépést, s ennek – az ő első lépésének – nevét. Jézusnak hívják, ő a visszafordíthatatlan első lépés. A mindent megelőző szeretet szabadságából származik. Mert a Fiú maga ennek a szeretetnek élő kifejeződése. Akik felismerik és befogadják őt, örökségül kapják a szabadságot, szabadságot arra, hogy benne meg tudják tenni a maguk első lépését. Nem félnek attól, hogy elveszítik önmagukat, amikor kilépnek önmagukból, mert megkapták Istentől az első lépés szeretetének biztosítékát, s ez ott van náluk amolyan

iránytűként, amely nem hagyja, hogy eltévedjenek.

Őrizzétek ezért szent félelemmel és megrendüléssel Isten első lépését, amelyet felétek – és pásztori tisztségeiken keresztül – a rátok bízott emberek felé tesz. Legyetek tudatában, hogy az isteni szabadság élő szentsége vagytok. Ez a szabadság nem fél attól, hogy kilépjen önmagából; nem fél attól, hogy elszegényedik, amikor odaajándékozza magát; nincs semmi más erőre szüksége, csak a szeretetre.

Isten megelőz bennünket: mi csak a szőlővesszők vagyunk, nem pedig a szőlőtő. Ezért ne némisságtok el annak szavát, aki szólított minket. Ne gondoljátok, hogy szegényes erényeitek összessége – vagy az éppen uralmon levők hízelgései – szavatolják az Istentől rátok bízott feladat sikerét. Épp ellenkezőleg: kolduljatok, kolduljatok az imádságban, ha már nincs semmit, amit adni tudnátok, ha már magatokat sem tudjátok adni, hogy valamit mégiscsak kapjanak azok, akik szüntelen a ti pásztori szívetekhez fordulnak. Az imádság a püspök élete számára olyan, mint az az éltető nedv, amely a szőlőtőből árad, és amely nélkül a hajtás elszárad és terméketlen marad. Ezért harcolnotok kell Istennel, kivált távollétének éjszakájában, egészen addig, amíg meg nem áld (Ter 32,25–27). E mindennapi és elsődleges harc lesz gyógyulások forrása; Isten megsebez titeket, hogy képesek legyetek másokat meggyógyítani.

Azért, hogy identitásotok – Isten első lépésének szentsége – megtapasztalható legyen, szüntelen ki kell lépnetek önmagatokból. „Semmi sem indít annyira a szeretetre, mint a megelőlegezett szeretet.” (Szent Ágoston, *De catechizandis*

rudibus, I, 4,7, 26. PL 40) Ezért egyetlen püspöki feladatkörötök sem nélkülözheti az első lépés szabadságát. Az apostoli szolgálat gyakorlásának feltétele nem más, mint a készség arra, hogy közeledjünk Jézushoz, és magunk mögött hagyjunk azt, „ami voltunk, azért, hogy azzá legyünk, ami nem voltunk”. (Szent Ágoston, *In Psal.*, 121,12. PL 36).

Azt javaslom nektek – nem csak egyenként, hanem közösségben is – hogy a Szentlélekre figyelve folyamatosan ezt a kiindulópontot tartsátok szem előtt. E nélkül a belső tartás nélkül elhalványodnak a Mester vonásai a tanítványok arcán, megakad küldetésünk, csökken a lelkipásztori megújulás lendülete, amely pedig nem lehet más, mint a válasz az öröm evangéliumának sürgető hirdetésére ma, holnap és holnapután (vö. Lk 13,33). Ez a nyugtalanság emésztette Jézus szívét, és arra indította, hogy nem volt se fészke, sem odúja, egyedül Atyja akarátának teljesítésével foglalkozott (vö. Lk 9,58.62). Milyen más jövőt kereshetnénk? Milyen nagyobb méltóságra vágyhatnánk?

Ne idomuljatok azok elvárásaihoz, akik azt szeretnék, hogy egy rakás tisztségviselő legyetek, akik megadják magukat a jelen diktatúrájának. Tekinteteket inkább annak az örökkévalóságára szegezzétek, aki kiválasztott titeket. Legyetek készek arra, hogy az ő szájából halljátok a végső ítéletet, hogy mi is az, ami számít.

A kolumbiai egyház sokszínű képét tekintve rendkívül fontos, hogy megőrizzék változatos és jogos erősségeiket és sajátosságaitokat, a lelkipásztori érzékenységet, a regionális jellemzőket, a történelmi emlékezetet és a sajátos egyházi tapasztalatok gazdagságát.

Ora

Pünkösöd ünnepén mindenki a saját nyelvén érti meg az örömhírt. Ezért folyamatosan fáradozzatok a közöttetek lévő kapcsolat megőrzésén. Ne fáradjatok bele abba, hogy püspöki közösségeket a nyitott és testvéri párbeszéd segítségével építsétek; a rejtett ügyködést pedig kerüljétek, mint a pestist. Legyetek mindig készek arra, hogy megtegyétek az első lépést a másik felé. Előzzétek meg egymást abban, hogy hajlandók vagytok megérteni a másik

gondolkodásmódját. Engedjétek, hogy a testvér adományai gazdagítsanak titeket, és így építsetek fel egy olyan egyházat, amely ebben az országban ékes tanúbizonyságot tesz arról, mi csoda fejlődés érhető el, ha az irányítás nem egy szűk csoport kezében marad. Sose elégedjétek meg a középszerű minimálkompromisszummal, amely a rezignáltakat meghagyja tehetetlenségük zavartalan nyugalmaiban, egyszerűmindent megbénítja azok reményét, akiknek arra a bátorságra volna szükségük, hogy inkább Isten erejére építsenek, semmint saját gyengeségeikre.

Kérlek titeket, mindig a konkrét embert tartsátok szemetek előtt. Ne az emberről alkotott általános képnek szolgáljátok, hanem annak a valódi hús-vér embernek, akit Isten szeret, aki saját történetből, hitből, reményből, érzelmekből, csalódásokból, frusztrációból, fájdalomból és sebekből áll.

Látni fogjátok, hogy a konkrét emberrel való találkozás leleplezi a hideg statisztikákat, a manipulált számításokat, a vak stratégiákat és a meghamisított adatokat. És akkor emlékezni fogtok erre is:

„Csak a megtestesült Ige misztériumában világosodik meg az ember misztériuma igazán.” (*Gaudium et spes* 22.)

Nem adok nektek recepteket, és az sem szándékom, hogy egy hosszú feladatlistát adjak át nektek. Valójában azt szeretném kérni tőletek, hogy őrizzétek meg nagyvonalúságokat és higgadságtokat a közösségben, nehéz pásztori tisztségek gyakorlása közben. Nem tudom, hogy mondjam, most jut az eszembe – bocsássatok is meg, ha túlzok –, az jut eszembe, hogy az egyik legfontosabb erény, amelyre szükségetek van, az a nagyvonalúság megőrzése. Nem mintha hiányozna belőletek, hanem azért, mert a pillanat ezt kívánja tőletek. Tudjátok, hogy a gonosz éjjel ismét konkolyt fog vetni a búzába, de őrizzétek meg az aratás urának türelmét, és bízzatok az általatok vetett mag minőségében. Tanuljatok az ő türelméből és nagyvonalúságából. Hosszúra méri az időt, szerető tekintete mérhetetlenül messzire tekint. Ha szűk a szeretet, türelmetlen lesz a szív, nyugtalanság vesz erőt rajta, tevékenykednie kell; a félelem keríti hatalmába, hogy

elrontott valamit. Higgyetek mindennek előtt Isten magvának alázatában. Bízzatok a kovász rejtett erejében. Bízzátok szíveteket arra a csodálatos szépségre, amelynek akkora a vonzása, hogy az ember eladja mindenét, csakhogy megszerezze azt az isteni kincset.

Valóban: mi értékesebbet tudtok kínálni a kolumbiai családoknak az evangélium alázatos erejénél, a nagyvonalú szeretet evangéliumánál, amely összeköti a férfit és a nőt, s Krisztus és az Egyház szövetségének képmásává, az élet követévé és örököjévé teszi őket? Tudják meg a családok, hogy Krisztusban dús lombú fává lehetnek, amely széles árnyékot vet, amely minden évszakban bőven terem, s amelynek ágai alatt ott-honra talál az élet. Sokan vannak ma, akik árnyat nem adó, terméketlen fákat keresnek maguknak, amelyek ágai között nem raknak a madarak fészket. A ti kiindulópontotok annak a boldog tanúsága legyen, hogy a boldogság máshol található.

Részletek Ferenc pápa beszédéből, amelyet 2017. szeptember 7-én intézett Bogotában a kolumbiai püspökökhöz.

Életünk

Egy közös ház – egy közös nap

Ahhoz, hogy tudjunk őszintén szembenézni – magunkkal, helyzetünkkel, nehézségeinkkel;

ahhoz, hogy merjünk kérdezni, meghallgatni és beszélgetni;

ahhoz, hogy merjünk kérni, elfogadni és megérintődni;

ahhoz, hogy tudjunk változni, változtatni és formálódni,

bátorság van szükségünk.

Egy októberi szombaton újból megtapasztalhattuk, milyen szeretettel ad otthont Pannonhalma a Házasság Hétvége-lelkiség programjainak.

Bátorság a kapcsolatban – ezzel a címmel rendeztünk találkozót házaspároknak és atyáknak, akik Sopronból, Székesfehérvár környékéről, Szombathelyről, Veszprémből, valamint Tatabánya és Győr környékéről érkeztek. A Házasság Hétvége-lelkiséget az a küldetés élteti, hogy a házasság és a papság szentségének mély megélése Istenhez vezető, örömteli út.

A házasság óriási lehetőség. Nem idilli, nem könnyű, és sokszor küzdelmes. De tényleg benne van Istennek az az álma, hogy ezen az úton, a házasság útján kinyílhat bennem is valami, házastársamban is valami, és egyre közelebb juthatunk így egymáshoz is, Istenhez is.

A bátorság témája igen közel áll hozzám. Nagyon meglepett, amikor valaki, néhány évvel ezelőtt, bátornak nevezett. Hiszen belül, magamban azt éltem meg, hogy sokszor félek. Félek kapcsolatba lépni másokkal, bizonytalannak és elvesztettnek érzem magam külföldön, vannak félelmeim a jövőt illetően is. Hogyan is lehetnék én bátor?

Aztán lassan kinyílt előttem, hogy van a bátorságnak egy másik vonulata is. Amelyik a hétköznapiakra rá mer nézni, amelyik nem fél (annyira) az igazságtól, amelyik jelen próbál lenni a helyzetekben, akár sebezhetően is. Most már ezt a fajta bátorságot keresem. A bátorsághoz hozzátartozik egyfajta szelíd aktivitás. Nem a határozott, erős tettek, hanem a bizonytalan, kereső tetteim. Amikor megteszem, noha van bennem kérdés, bizonytalanság. Odahajlok, és óvatosan beleszek egy nyíláson. Kimondom, bár keresem közben a szavakat, mert nehezen találok. Odamegyek, bár nem is tudom, mit tudok majd mondani. Van ebben ráhagyatkozás is. Nem látszik pontosan, milyen lesz a túloldal. Nem azért teszem, mondom, mert biztos vagyok benne. Hanem keresve, s engedve, hogy közben tisztuljon a kép. Ezt a bátorságot kerestük együtt Pannonhalmán.

Tamásné Kollár Magdolna

„Az irgalom a Szentháromság szívéből fakad”

Ferenc pápa az évközi idő 33. vasárnapját jelen évtől kezdődően a Szegények Világnapjává nyilvánította. Erre az alkalomra egy pápai üzenettel is megajándékozta egyházunkat. Jézus evangéliuma tanít minket arra, hogy szegények mindig vannak és lesznek közöttünk, s hogy hozzájuk azzal a szeretettel és irgalommal kell fordulnunk, amellyel Jézus szeretett bennünket. Mi magunk Jézus keresztyánzatában tapasztaljuk meg azt, hogy Isten szeret bennünket. S ez a radikális isteni szeretet nem maradhat válasz nélkül. Ez a szeretet lobbantja lángra szívünket, és irányítja akaratomat és érzéseinket Isten és a felebarát szeretetére. Az em-

bertársaink felé irányuló szeretetünk és irgalmunk végső forrása Istenben van, ezért mondja a Szentatya említett üzenetében: „Az irgalom a Szentháromság szívéből fakad.”

Az egyháztörténet során voltak olyan férfiak és nők, akik az irgalmas szeretetet hősiek fokon gyakorolták, egész életüket erre áldozták. Ők azok a szentek, akiket a cselekvő szeretet területén követendő példaként állít eléink egyházunk. Ezek közé tartozik Árpád-házi Szent Erzsébet is.

Erzsébet 1207-ben Sárospatakon született. Prohászka Ottokár püspök így írt róla: „Tizenhárom éves korában már hitves, tizenkilenc évesen özvegy, hu-

szonnégy évesen halott lett Erzsébet, a keresztyénség öröme, dicsősége.” Alig négy éves, amikor Tübingiába kerül, ahol az akkori szokás szerint eljegyzik későbbi férjével. Vallásos, Isten- és emberszerető, életvidám leány, aki „Isten kedvéért” félbeszakítja játékait, mindenkiel, a rangjánál alacsonyabbakkal is szeretettel viseltetik. Az udvari etikett-nél mindig erősebb benne a felebaráti szeretet, lázadó ő, a szeretet lázadója. Dúsan rakott asztalnál étkezik, de böjtöl, és mindig juttat ételmet a szegényeknek is, udvari kényelem veszi körül, de derekán ott van a vezeklőöv. Hamar híre ment, hogy milyen irgalmas és emberszerető a fiatal grófné, Erzsé-

Életünk

bet. Külön figyelmet szentelt a betegeknek, férjével együtt két kórházat alapított, ahol maga is ápolta a betegeket és jótékonykodott. Férje 1227-ben egy járványos betegségben meghalt. Ez a veszteség Erzsébetet a szíve mélyéig megrendítette. Elhagyta a gazdag Wartburg várát és kilépett a világba, övéit, a szegényeket kereste. 1228 nagypéntekén mindenről lemondva belépett a ferencesek világi rendjébe, s 1231 novemberében bekövetkezett haláláig a szegényeknek és betegeknek élt, és őket szolgálta, szenvedő arcukban az értünk szegénnyé lett Krisztust ismerte fel.

Szent Erzsébet életétől ihletetten és keresztény élethivatásunk mélyebb rétegeit keresve tíz esztendeje határoztuk el, hogy a Pannonhalmi Egyházmegyében minden Szent Erzsébet-ünnepen az egyházmegye híveinek részvételével szentmisét mutatunk be. Különböző helyszíneket választunk, minden esztendőben más és más egyházközség vállalja a házigazda szerepét. A szentmisék kapcsán nagy lelki élményt jelent a közösség megtapasztalása, maroknyi egyházmegyénk Krisztusból fakadó ereje és a testvériség megtapasztalása. A szentmise után arra is teremtünk alkalmat, hogy beszélgetssünk egymással, jobban megismerjük az egyes egyházközségek életét, hogy egyszerűen örüljünk egymásnak. A

szentmisék utáni agapék, szeretet-találkozások ezt a célt szolgálják.

Idén a kismegyeri egyházközség volt a házigazda. Több mint háromszáz gyűltünk össze a lelkipásztorok vezetésével a 2011-ben felszentelt Isteni Irgalmasság templomában. Asztrik főapát úr mutatta be a szentmisét, prédikációjában a Szegények Világnapjára is utalva beszélt az irgalmas keresztény magatartás elodázhatatlan feladatáról. Az Erzsébet-napi szentmisék egyik szép színfoltja az Erzsébetek külön köszöntése. Főapát úr az idén néhány személyes köszöntő szó mellett egy-egy rózsaszállal köszöntötte a névnapjukat ünneplőket. Az ünnepi szentmise egy másik szép lelki üzenete volt a 25. és 50. házassági évfordulót ünneplő házaspárok megáldása. A szentmisét követően a helyi iskola udvarán felállított sátorhoz mentünk, ahol alkalom nyílt a személyes beszélgetésre, illetve a kismegyeri egyházközség tagjai által gondosan elkészített és feltálat sütemények, szendvicsek elfogyasztására is.

Küldetésünkben, keresztény hivatásunkban megerősödve tértünk haza otthonainkba.

Bartók Ferenc OSB

Szüreti meditáció két képben

Első kép

A szüret romantikus. Sőt, mitikus. A szüret ős, már-már toposz. A szüret ünnep, a betakarítás ünnepe, az egész éves ve-rejtekézés értelme, célja. Gyerekkorunk emlékezetes szüretei! Csodálatos őszi fények, arany napsütés, aranyló fűrtök. Aranykor.

Kézbe venni az egészséges, napérlelte ragyogó szemeiket ránk hunyorgató fűrtöket! Megízlelni édes, lédús zamatakat! Hamar telik a puttony, röpi az idő! Egy-egy sor végén mélyet szippant az ember az egészséges levegőből. A vidám, jókedvű társaságban hamar elérkezik az ebédidő, a helyben főtt bográcsgulyás ropogós héjú fehér kenyérral jólesik a gyomornak. A reggel elfogyasztott pálinkát most felváltja

egy pohár jó bor, esetleg egy kis szó-dával kiegészítve. Azt a néhány mardék tökét hamar leszedik, hogy a közeli ódon pincében megkezdődhessen a préselés. Jócskán benne vagyunk már az anekdotázásban, az emelkedett hangulatban élcekből, ugratásokból sincs hiány. Aztán lassan megtelnek poharaink a friss musttal, és az elmaradhatatlan figyelmeztetések ellenére mindenki többet iszik belőle a kelleténél.

Leszáll az est. Az egész napi munka eszközei a helyükre kerülnek, felzeng egy gitár. Ürülnek a poharak. Az éneket előbb beszélgetés váltja fel, majd váratlanul valaki betesz valami számot, Deszpaszítól, tánc, átjönnek a fiatalok a szomszéd

pincékből is. Öreg éjszaka van, amikor szétszéled a társaság. „Szevasztok! Jövőre veletek ugyanitt!”

Második kép

A kisbusz 4-kor indul, hogy összeszedje a szüretelőket a környékbéli falvakból. Kb. 15 km-es körzet. Van, ahonnan csak 2-3 ember jön. Ha jön. De a busz megy értük, hátha. Minden kézre szükség van. A létszám változó. Van, hogy 30 fő is

Életünk

összegyűlik 7-re. De ma csak 16-an vannak. Nem csoda, egy hete esik. Ha van is pár esőmentes óra, minden vizes. Negyed óra alatt átázik az ember. A bakancsokon kilós sarak, még jó, hogy löszös a talaj errefelé, ennyit el lehet bírni. A fűtők felét le sem szedik, nem érdemes. A traktor utánfutón hozza a teli ládákat. Elszáll a fék, lejtőn lefelé... nem történik baleset. Ha áll a traktor, minden csúszik... nem lesz mire pakolni a ládákat, és nem lesz láda, amibe szedik a szőlőt. Cseretraktort szerzünk. Defektet kap a másik traktor pótkocsija, megrakottan. Valahogy csak kibírja a présházig. A pincészetben várják a szőlőt. Értsd: mossák a tartályokat, de közben címkézni is kell, mert elfogyott a Tricollis, és délután jön a megrendelő 10 raklap áruért. A lengyel tételt pedig zárjegyezni kell. Kézzel, egyesével. Közben megérkeznek a szerelők, akik megpróbálják kideríteni, miért nem megy a tartályoknál a hűtés. – Nem, a főnököt nem tudom adni. A borász épp egyetemista csoportnak tart kóstolót. Közben megjött a szőlő, futás a présházba! Gyorsan leönteni a ládákat, a traktor viszi vissza őket. Még 6

forduló lesz! És már dél van. Hosszú lesz ez a nap is. A traktoros háromkor ebédel, menet közben. Estefelé újra esni kezd, hideget hoz a szél. A szüretelők már otthon melegszenek. Beér az utolsó kocsi szőlő, és az összes láda. Már majdnem kész van a lepakolás! De nem fér több a présbe. Fáradt humor: Taposd meg! Igyál le belőle... Este kilenckor végre elindulhat a prés két és fél órás programja. Van idő elmosni 400 ládát, a bogyzót, a négy emeletnyi présházat. 11 után már csak ketten maradnak: megvárják, hogy lejárjon a prés, szétcsatolják a csöveket, vízzel előblítik, a tartály csapjait elzárják. Mint minden nap, 7-8 héten keresztül, megállás nélkül. Rövid a búcsúzás. „Akkor holnap, fél nyolc. Szevasz.”

Az igazság persze valahol középen lehet: fáradtság, feszültség, aggodás, humor, közösség, izomláz, napfény, szaktudás, és ezer más összetevő mind ott van a jó borban. Kell is bele mind. Hogy is mondhatnánk egyébként, hogy maga az igazság rejtőzik a poharunkban?

Hódsági-Molnár János

Akikre büszkék vagyunk

Titusz atya kitüntetése

A Francia Köztársaság Akadémiai Pálmarend-lovag fokozatát vehette át Titusz atya 2017. november 28-án. Ezt a kitüntetést Eric Fournier, Franciaország magyarországi nagykövete adta át, akit felesége és Hugues Denisot, a Budapesti Francia Intézet nyelvi és együttműködési attaséja kísért el. Az Akadémiai Pálmarendet még Napóleon alapította. Jelenleg a francia közoktatásért és felsőoktatásért felelős miniszter javaslatára Franciaország miniszterelnöke adományozza a címet azoknak, akik szolgálattal hozzájárultak a francia–magyar kapcsolatok fejlesztéséhez, különös tekintettel a francia kultúra érdekében tett szolgálatukért. Az ünnepélyes átadáson Fournier nagykövet úr ismertette Titusz atya érdemeit, hangsúlyozva, hogy a Pannonhalmi Bencés Gimnázium

megőrizte a hazánkban már egyre kevesebb intézményben oktatott latin leány nyelveket, így a franciát is, és ennek a nyelvvelasztási-nyelvoktatási paradigmának köszönhetően tanulóink közel fele tanulja a franciát második nyelvként. Az elmúlt évek nyelvvizsgaeredményei és francia ösztöndíjasaink száma pedig jól tükrözi a választás eredményességét. Nagykövet úr kiemelte emellett az évente megszervezett művészeti hetet is, amelyet meghívott jeles francia művészek tartanak, és amelynek gyümölcset a nemrég épült – francia vendégeinket is elvarázsoló – díszteremben mutatták be diákjaink. A díjátadás alkalmából ugyanitt készültünk az iskolalátogatást és egy bemutató órát követően egy rövid és informális bemu-

tatkozással a 11. évfolyam előadásában. Ebben bemutattunk egy fotósorozatot és egy rendhagyó videót is, személyes megjegyzésekkel.

Az érdemek sorában talán kevésbé ismert, ám annál jelentősebb, hogy 2014-ben Titusz atya segítségével köszönhetően tudta folytatni munkáját az Alliance Française de Győr Francia Kulturális Egyesület, amely az iskolában helyet kapva francia programok és nyelvvizsgák szervezésével támogatja a francia kultúrát a nemzetközi hálózat láncszemeként, a régióban és itt, Pannonhalmán, szoros kapcsolatban a Budapesti Francia Intézettel.

Lengyel Krisztina franciatanár

Bencés művek

A Kiskunfélegyházi PG

Hatalmas kettős platánfasor mögött bújik meg a Szent Benedek Iskola Kiskunfélegyházi PG Tagintézménye. Ha bemegyünk, hamisítatlan „iskolaszag” és tisztaság fogad, a diákok illedelmesen köszönnek, és talán nem is tudják, hogy egy bőven műemlék-korba lépett suliban tanulnak. De mitől PG a pégé? Attól, hogy korábban Petőfi (P) Sándor Gépészeti (G) és Informatikai Szakképző Iskolának hívták (bármennyire is messzire esett a névadótól ez a két szakterület). A sulit több mint 140 éves múltja alatt tanítóképző intézményként, gimnáziumként, sportgimnáziumként és szakközépiskolaként is működött. Számos híresebb öregdiákkal dicsekedhetünk, úgymint Zsivotzky Gyula olimpiai bajnok kalapácsvető, Kóti Árpád, a nemzet színésze és Csík János, a Csík zenekar alapítója. 1996 és 2001 között magam is diákja voltam, 2005-től pedig pedagógusként dolgozom itt. 2013 óta iskolánk fenntartója a Pannonthalmi Főapátság, egyike vagyunk a Szent Benedek Iskola hét tagintézményének.

Jelenleg 505 diák tanul nálunk, akik közül 120 fő kollégista. Az épület legfelső szintjén található kollégiumnak köszönhetően elég nagy a beiskolázási sugarunk. Diákjaink 68 különböző településről érkeznek hozzánk, többen a Vajdaságból jöttek, így elmondhatjuk, hogy a PG átível az országhatáron. Nagy előnyünk, hogy közvetlenül az iskola mellett jól felszerelt tanműhelyünk van. Az utóbbi években jelentősebb eszközbeszerzések történtek, javult az intézmény felszereltsége, emelkedett a nevelő-oktató munka színvonala is. Testvériskolai kapcsolatot ápolunk a Segesvári Mircea Eliade Líceummal. Az iskola mindennapjait a Szent Benedek

Iskola jelmondatának szellemében igyekszünk szervezni: Pax et Gaudium – Béke és Öröm. Célunk, hogy megtaláljuk a minden emberben ott rejlő értéket, így a felzárkóztatás és a tehetséggondozás egyaránt fontos számunkra. Az intézményben jelenleg szakgimnáziumi képzés folyik gépészet, informatika, valamint villamosipar és elektronika ágazatokban.

Fontos számunkra, hogy a magas szintű szakmai tudás mellett kimagasló nyelvtudással is rendelkezzenek diákjaink, ennek szellemében hosszú évek óta két tanítási nyelvű képzéseket is indítunk: magyar-német gépészet, illetve magyar-angol informatika ágazatokban. Az érettségit követően a gépész ágazatban tanuló diákok gépgyártástechnológiai technikus és CNC gépkezelő, az informatikusok informatikai rendszerüzemeltető, a villamosipar és elektronika ágazatban tanulók pedig automatikai technikus szakmát szerezhetnek további egy év alatt. A gépgyártástechnológiai technikus tanulóink a Mercedes-Benz Manufacturing Hungary Kft-nél töltik gyakorlati képzésüket tanulószerveződéses formában.

Büszkék vagyunk rá, hogy a műszaki pályákon magas a továbbtanulási arány. A 2016/2017-es tanévben számos országos versenyen szerepeltek kiemelkedően diákjaink. A teljesség igénye nélkül: az OSZTV Gépgyártástechnológiai technikus versenyen első, második, a KAPI drámaíró pályázaton első, a Mezzofanti angolversenyen első helyezést értünk el. A berlini gépipar világbiennálén pedig az Országos gépipar verseny első három helyezését hoztuk el.

Napjaink jelentős beruházásaként a patinás 113 éves iskolaépület mellé toldott régi tornaterem helyett egy új, korszerű tornacsarnokot építünk.

A tervek Kiskunfélegyháza városával történt egyeztetések során születtek, így egy FIBA-minősítésű kosárlabdapályát is magában foglaló sportcentrum épül. Az új csarnok lehetővé teszi két osztály egyidejű sportolását is. Az épületben helyet kap egy kondicionálótér, egy gimnasztikaterem és a kosárlabda pályához csatlakoztatva egy 200 férőhelyes lelátó.

Rokolya Csaba igazgató

In memoriam

Linka Ödön atya emlékezete

Linka Ödön apát úr 2017. október 5-én hunyt el São Paulóban. Írásunkkal órá emlékezünk.

Hálaadás Linka Ödön OSB apát úr 90. születésnapján

Tisztelt Ödön atya!

E sok, Önnek kedves személy jelenlétében, és D. Francisco perjelünk, valamint egész közösségünk nevében fordulok Önhöz az Ön saját szavaival, amelyekben önmagáról szól. Kezdeként, mintegy olvasási kulcshoz, a 90. zsoltár egyik szakaszához folyamodom, mely megjelölte az Ön életének két másik kiemelkedő pillanatát, azokat, amikor betöltötte 70., majd 80. életévét. S ez így szól: „Mindössze hetven év egész életkorunk, nyolcvan talán, ha erősek vagyunk” (Zsolt 90,10). S Ön már a kilencvenedikhez ért! De hogy is alakult az Istentől Önnek megvalósítandónak szánt üdvörténet?

1925. december 12-én kezdődött, egy kemenespálfai birtokon, szeretett Magyarországnak falusi környezetében. Ez a vidéki környezet a maga egyszerűségével és gazdag hagyományával olyannyira meghatározta az életét, hogy első önmeghatározásainak egyike portugálul így hangzott, „sou caipira”, vagyis „falusi ember vagyok”!

Magyarország egyik bencés gimnáziumában nőtt föl, és szerzett iskolai végzettséget, majd tanulmányai befejeztével úgy érezte, hivatása van az egyházi életre. Ily módon a Pannonhalmi Főapátsághoz való csatlakozása magától értetődő lépés volt. Diplomáját szerzetesként szerezte, pappá szentelésére a magyarság és az egész emberiség történelmének egy nagyon nehéz időszakában került sor. Saját bőrén tapasztalta meg az I. világháború és a New York-i tőzsdekrach következményeit, átélte a nemzetiszocializmus előretörését, a II. világháború kitörését, a náci megszállást, és később a szovjetet is, de még a hidegháború veszélyes időszakában is az öröm és az egyszerűség maradt plébánosi, lelkesítő és hitoktatói szolgálatának fő meghatározója az Önt körülvevő vidéki környezetben. Ez volt az Ön „vidéki pap” időszaka.

Pappá szentelése után csaknem húsz évvel kalandvágyból elhatározta, hogy elhagyja imádott Magyarországot és akkor még élő édesanyját, és elutazott Brazíliába, hogy a nem sokkal azelőtt megalakult Szent Gellért kolostorban szolgáljon. Egy Ausztrián és Olaszországon át vezető utazás végén Brazíliába érkezett. 1967-ben járunk. Brazíliában kezdetben magyarországi tapasztalataira támaszkodva a magyar kolóni-

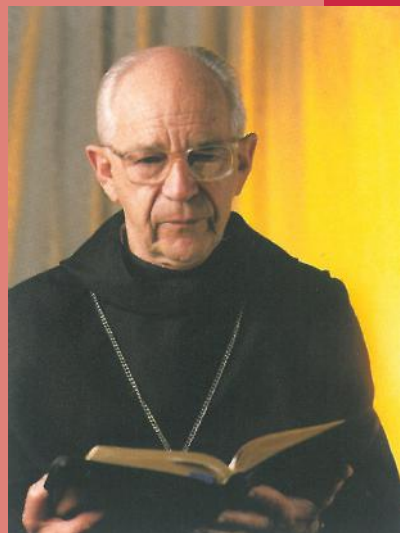
ával foglalkozott, eközben a Vila Anastácio-i Szent István-templomban pasztorálási szolgálatot is ellátott. Később a Morumbi-i Szent Benedek-templom második plébánosa lett.

Mindazonáltal mindig figyelemmel kísérte a magyar közösség igényeit, s bár még az új nyelv nehézségeivel kellett megküzdenie, pedagógiai tanulmányokba fogott, és mosolyával, természetes szimpátiájával, alázatával a Szent Imre Kollégium tanulói körében nagy népszerűsége tett szert oktatási tanácsadóként. Ez volt a „paptanár” korszaka.

1981-ben, röviddel az után, hogy Szent Benedek atyánk születésének 1500. évfordulóját ünnepeltük, Isten még egy meglepetéssel áldotta meg: váratlanul őt választották meg a mi kis magyar-brazil szerzetesi közösségünk perjelének. Ez valóságos sokként hatott rá, még azt is mondta, „Hogy lehet, hogy egy olyan közösség, amelynek oly sok nagy szellemi képességgel rendelkező vezetője van, a legszamarabbat választotta?” És „Istennek ez a számára” volt 24 éven keresztül az előljárónk...

1981–89 közötti időszaka, amikor perjelünk volt, kezdetben igen nehéz volt számára, mivel még nem érezte magát felkészültnek az új testvéri szolgálatra, amelyre meghívást kapott. Ez a bizonytalanság sok szenvedést okozott neki. Ugyanakkor az olyan közösségi kihívások, mint a magyar szerzetesek előregedése és halála, a brazil fiatalok elhivatottságának bizonytalansága arra ösztönözték, hogy szembenézzen különféle munkaterületek átadásával és/vagy megszüntetésével, amelyeket korábban közösségünk látott el. Ilyen volt például a Nova Santa Rosában és São Paulóban fenntartott kis szemináriumok vagy a paranai Santa Rosa de Lima és a Vila Anastácio-i Szent István Király parókiák ügye.

A szegények iránti szeretete ugyanakkor szociális munkánk fejlesztésére ösztönözte, különösen Paraisópolisban; a származása iránti hűség segített neki, hogy szorosabbra fűzze kapcsolatát a kommunizmustól végre megszabadult Magyarországgal és Pannonhalmi Főapátsággal. A laikusok iránti törődése arra készítette, hogy aktívan részt vegyen oblatusközösségeink létrehozásában. A brazil és latin-amerikai szerzetesi környezet felé való nyitása a CIMBRA (Brazil Szerzetesrendek közötti Konferencia) és az UMLA (Latin-

In memoriam

Amerikai Szerzetesi Egyesülete) egyik tartóoszlopává tette őt. Amikor odaadó rokonszenvét látva megkérdezték tőle, mi a nemzetisége, egyszerűen azt válaszolta: „importált bahiai vagyok”.

Minden emberi és strukturális nehézség ellenére, a hangsúly a közösségen belül a szerzetesi identitás erősítésére, liturgiánk szerkezetének átalakítására, a testvérek képzésére irányult, és 1989-re megteremtette az alapokat apátságunk megerősödéséhez, előkészítve az utat a Szent József monostor későbbi megalapításához Itapeccerica da Serrában. 1989-ben egy új meglepetés érkezett Istentől: Ödön atyát első apátnak választották. Ez az új testvéri szolgálat tizenhat éven át tartott.

Ebben az időszakban, a Szent József monostor 1992-es megalapítását követően, nem volt könnyű megtartani az egyensúlyt és a jelenlétet a két közös-

ség között, de a hivatások száma lassan növekedni kezdett, s ez reménységgel töltött el bennünket a jövőre nézve. Az új hivatások a különböző válságok és nehézségek ellenére nemcsak megmaradtak, hanem az idők folyamán számuk nőtt is, különösen a gimnáziumban és a szociális munkában.

Még nagy örömmel Ödön atya celebrálta 2001-ben a Szent Imre Kollégium és 2003-ban a Szent Gellért Apátság fennállásának ötvenéves megemlékezéseit, azonban az életkor súlya ekkor már érezhető volt, és 2005 májusában úgy döntött, hogy lemond az apáti megbízatásról. De így is, 80 évesen, a Szent Imre Kollégium rektoraként még mindig szembe kellett néznie egy nehéz átmeneti évvel, míg 2006-ban végre visszavonulhatott egy nyugodtabb és előrehaladott korához jobban illő életmódba. 2006 óta egy új, ezúttal

magyar szó jelzi diszkréten az életét: „Apuci”!

S végül, ma itt vagyunk együtt, hogy köszönetet mondjunk az élet ajándékáért, a szerzetesi hivatásért, annak, aki egy személyben „falusi ember”, „vidéki pap”, „paptanár”, „Isten számára”, „importált bahiai” volt, s most e közösség „Apucija”. Szívből köszönöm, D. Ernesto, Ödön apát úr!

Egy zsoltárverssel kezdtem beszédemet, most egy másikkal fejezem be, ezúttal a 70. zsoltárból idézve: „Öregkoromban se vess el engem, ne hagyj el, ha elfogy erőm!”

Úgy legyen!

D. Geraldo González y Lima OSB beszéde São Paulo-ban, 2015. december 12-én, Guadalupei Miasszonyunk, Latin-Amerika védőszentje ünnepén. Fordította: Kepe Ferenc.

Meghalt testvérért

A halálon is diadalmas Urunk,
Jézus Krisztus! Tiéd az idő és tiéd
az örökkévalóság. Te vagy, aki időt adsz
nekünk, életünk idejét. Te ajándékozol
nekünk múltat, jelent és jövőt.

Köszönjük neked ezeket az ajándékokat.
Köszönjük azt a múltat, amely testvérünkkel
közös volt. Az együtt töltött éveket, amelyek
most már örökre részei lesznek életünknek.

Ne nyugtalankodjék szívetek, mondtad,
Urunk, a tanítványoknak és mondod
most nekünk is. Nem hagylak itt titeket.
Előremegyek és éppen így maradok veletek.
Mert megmutatom az utat, amelyik
az egyetlen, igazán járható út.
Azzal mutatom meg, hogy rajta megyek.
Lépéseimmel jelölöm meg.

Elénk távozó Jézus! Hisszük, hogy egyetlen
útítársunkat sem veszítjük el végleg. Hogy
útítársaink is veled együtt elénk távozzók.

Hogy egyre otthonosabb legyen az a világ,
amely felé tartunk.

Egyre otthonosabb, mert hiszen sokan
vannak már ott, akik egykor társaink voltak.

Köszönjük neked, Urunk, a jelent is,
a jelent a marék hamu megrázó látványával.
Add, hogy a marék hamu ellenünk szóló
látszata mögött meglássuk a te valóságodat.
A te életedet, amelyik ott a kereszten
ugyancsak végleges kudarcnak látszott.
A te életedet, amelyik húsvét hajnalán
legyőzte a halált, a te halálodat
és a mi halálunkat.

Légy testvérünkkel és légy velünk,
aki élsz és szeretsz minket mindörökké.

Rendes mester

„Már csak a bűneim hiányoznak” — Interjú Asztrik főapát úrral

Azt tudod, hogy ez történelmi pillanat, mert most ezzel a beszélgetéssel téged is fölvesznek a rendes mesterek sorába. Atya, ugye te nem bencés diák voltál, mégis a szűkebb pátriád egykori bencés iskolájának neve után lettél Asztrik. Kaptad, vagy szeretted volna ezt a nevet?

Édesapám két középső öccse soproni bencés diák volt. Én belvárosi gyereként totyogós koromtól a soproni bencés templom kisministránsa voltam, és ott az atyák lábainál, egy hihetetlen bencés csapatban nőttem föl. Lébény Szilárd, Borbélyi Vince, a későbbi magiszter atyám, Iróffy Huba és Jáki Teodóz is fiatal ugribugri káplánok voltak ott. A névválasztásról: Domonkos atyával mint fiatal gyerekek azon eszméltünk, hogy itt, ahol a kommunizmus mindent tönkretett, előről kell kezdeni a kereszténység hirdetését. Milyen jó lenne, ha a Cirill és Metód

neveket vennénk fel, én lennék Cirill, ő Metód, én meg még fölírtam az Asztrikot is, mint missziós bencést. Norbert főapát úr döntött, később beszéltünk erről és azt mondta: „Ha már Sopronból jött egy fiatalember, nekünk pedig ott volt egy gimnáziumunk, a Szent Asztrik Gimnázium, akkor gondoltam, hogy ez a kései fiú kapja ezt a nevet.”

A szüleid nem akartak lebeszélni erről?

Nem. Édesapám nagyon ragaszkodott hozzám, és azt szeretete volna, hogy erdőmérnök legyek, ez volt a rögeszméje. Az volt a szempontja, hogy otthon maradjak. Középosztálybeliek voltak, és örültek volna, ha diplomát szerzek.

De ha az ember bencés, az nem zárja ki a diplomát.

Az érdeklődési köröm nagyon széles volt. Komolyan hajlottam arra, hogy állatorvos leszek; aztán agronómusra is gondoltam – ebből a nagymama gyógyított ki. Állatszelidítőre is gondoltam, mert nagyon jól tudtam bánni az állatokkal.

Különös vonzalmad meg érzéked volt az állatokhoz. Ha most egy bencés azt mondaná, hogy főapát úr, szeretnék tartani egy kutyát, akkor arra mit mondanál?

Itt a házban nehéz lenne ezt elképzelni, de a gazdasági udvarban mindentől többi nélkül. Az öreg bencések régen kijártak a kutyákhoz, megsimogatták őket. András főapát úrnak Pesten volt kutyája, sőt, még én is kaptam kutyát tőle. Bensőséges kapcsolatban vagyok például a pulikkal, mert gyerekkoromban puli vigyázott rám. Aztán András főapát úr pulijai közül a Morzsit megkaptam, és

hazavittem az idősödő szüleimnek.

Atya, mire van szüksége egy szerzetesnek?

Igazából a Jóisten kegyelmén kívül semmi másra nincsen. Ha az ember józanul és szerényen él, akkor tulajdonképpen mindene megvan. Nem tíz nadrágra van szükséged, hanem háromra vagy négyre. A mi hivatásunkban – azért mondtam, hogy Isten kegyelmére – arra a lelki egyensúlyra és békére van szükség, hogy az ember szolgálni tudjon. Nálam most is úgy van, hogy reggel, mikor átmegyek a templomba, már akár tudnék itt vendéget fogadni. Ez azt jelenti, hogy szellőztettem, ágyaztam, fogadókéss, szolgálatkész vagyok. Sokszor jövünk a templom felől és akkor valaki azt mondja, hogy egy pillanatra belépnék hozzád. Nem azért lettem szerzetes, hogy magamnak éljek. Az ember az életét, a szolgálatát, a tehetségét sokaknak a szolgálatába állítja.

A legegyszerűbb, legkisebb gyereknek, rendtársnak vagy kívüllállónak is az ember készségesen rendelkezésére tudjon állni, szolgálni tudjon.

Többször mondtad azt is, hogy igazából nem akartál más lenni, mint egy zsolozsmázó szerzetes.

Igen, meg egy tanító szerzetes. Nekem kétségem nem volt afelől, hogy ez szeretnék lenni, és úgy éreztem ezt tizenhét éves korban is, hogy ezt meg is tudom tenni. Ha így nézzük, akkor a szerzeteseletem első huszonöt esztendeje ezen a sínen mozgott. Beléptem, növendék lettem, kivíttek huszonkét hónapról katonának, utána elvégeztem

Rendes mester

az egyetemet, és már gyakorló tanárként Győrben, utána Pannonhalmán végig tanítottam. Magiszterség alatt is végig tanítottam, ez volt az életformám, és ez igazából véve engem a népi demokráciában a külső kísértésektől meg is mentett.

Azt, hogy rád rakódtak különböző címek, ezt hogy kezeled? Perjel, főapát, magiszter, püspök, ilyen tagság, olyan tagság...

Egy dolog az ember önzonossága, és másik dolog a beosztása. A kettő között különbséget tennék. A gimnáziumban bencés tanárként a diákokat tanítottam. Mint novíciustanár a rendi növendékeket próbáltam a rend szempontjai szerint nevelni, formálni. Főapátként annak, aki alkalmas iskolai munka végzésére, mindig egyengettem az útját, hogy tanár tudjon lenni. Akinek lelkipásztori vénája vagy tudományos ambíciója volt, azt arra. Az már az apát feladata, kit hogyan próbál a talentumai szerint a helyére segíteni.

Lehet-e egy bencés szerzetesnek karrierje, értelmezhető-e az számodra, hogy mondjuk civil életben, újságokban is lehet ilyen olvasni: egyházi karriert futott be? Te karriert futottál be?

A külső szemlélődő szempontjából igen. 43 éves koromban szembesültem ezzel először, amikor egyik napról a másikra esztergomi segédpüspök lettem. Akkor valaki mondta, hogy „micsoda karrier!” Hát én tudtam volna cifrákat mondani neki erre. Aztán hogy a hatvanadik vagy a hetvenedik születésnapomra bejött-e az, amit én elképzeltem magamnak: hát, ahogy vesszük. Itt vagyok, tehát bejött, de nem azt képzeltem el magamnak, hogy főapát vagyok, vagy püspök legyek. Nem karriert akartam csinálni. 18 éves koromban azt mondtam: „Olyan hivatást választottam, ahol egész önmagam oda kell adni.” Ezen most sem változtattam.

Vannak példaképeid?

Többeket tekintek példaképnek. Pálffy Mátyás 1639 után a romokból építette újjá a monostort. A 19. században Kruesz Krizosztom, aztán Kelemen Krizosztom a maga hiperérzékenységgel. Norbert főapát úr karakánsága, megbízhatósága, András főapát úr diplomáciai érzéke, bölcsessége – így tudnám összerakni azt a sort, akik nagyon elevenen hatottak rám.

Emlékszem, amikor megválasztottak főapátnak, lejöttél a diáksághoz a Teleki-terembe beszélgetni. Az meg se fordult a fejedben, hogy Budapesten maradsz? Mi volt az, ami miatt Pannonhalma felé billent a mérleg?

Ez ténykérdés. Először is: nagyon megviselt, hogy kineveztek püspöknek. Ez az én életemben nem volt benne. András főapát úr és köztem is volt feszültség emiatt, mert azt mondtam neki szó szerint: „Itt térdelhetett volna a pápa a küszöbön, akkor sem adtam volna oda szerzetest, hogyha szükség van rá.” És akkor azt mondta: „De Asztrik, nem a békepapok akartak, nem az Állami Egyházügyi Hivatal akart, hanem az egyház akart.” Egy új egyházpolitikai helyzet volt alakulóban, amelyben árnyék nélküli embereket kerestek.

Történt mindez 1988-ban, aztán gyorsan jött a rendszerváltás. Akkor – árnyék nélküli emberként – hogy éreztetted? Kinyíltak a kapuk?

Én azt gondolom, hogy ha Pannonhalmán maradok folyamtosan, akkor nem tudom a rendemet sem kívülről nézni. Amikor felkerültem Budapestre, rendelkezésemre állt a Központi Szeminárium, a bölcsészkar kapcsolatrendszere, nemcsak az évfolyamtársaim, hanem a tanárim is. Az Országgyűlés első szabadon választott elnöke, Szabad György például szeminárium-vezető volt. Amit én láttam, az az, hogy nyílt a világ, és én mertem mindenkivel beszélni, mert gyanútlan voltam és félelemmentes. Hihetetlen lehetőségeim adódtak. Csöngetnek például a rektori hivatal ajtaján, gyanútlanul kimegyek, ott áll a frissen kinevezett Andrásfalvy Bertalan, a miniszter, és azt mondja: „Azért jöttem, hogy segíts.” Rabár Feri, az első pénzügyminiszter szintén soproni bencés diákunk volt. Glatz Feri a Történettudományi Intézetet keresztül... Csomó jó emberi kapcsolat alakult, nem politikai kapcsolatok. Antall József berendelt időnként, és a restitúciós törvény és hasonló dolgában konzultáltunk. Göncz Árpád is megjelent az én környezetemben, aztán én is az övében. Ezek a későbbiekben mind bűnökké váltak, de hát én meg most sorban eltemetem őket... Úgy érzem, én nem változtam sokat, hanem a környezet, a világ fordult.

Rendes mester

Aztán hazajöttél...

Az a három év arra is jó volt, hogy leváltam András főapát úrról. Egy személyi hálót viszont már mozgattam. És ez számukra is meghozta a gyümölcsöt, mert volt egy fix hely, ahova adott esetben a saját személyes problémáikkal is eljöhettek.

Jöttek gyónni?

Életet rendbe tenni, tanácsot kérni. Egészen addig, hogy legyen-e miniszterelnök, vagy ne legyen, vagy pedig hogy nekiugrottam a Göncznek, hogy menjen el, és látogassa meg az Antalt, amikor beteg volt. Mondtam: „Árpád, akármit mondanak az elvtársaid, neked kell odamenni, mert ő a beteg.” Egy csomó ilyen volt. Közvetítés. Tényleg csináltam. Ahol lehetett. Csak a hülyékkel nem tudtam mit kezdeni, akármelyik oldalon álltak. (nevet)

A kapcsolatrendszer és ez a közvetlen emberi viszony kellett ahhoz, hogy 1991 és 96 között fel tudtad készíteni Pannonhalmát a millenniumra meg a pápalátogatásra?

Pannonhalma alapításánál, ősiségénél fogva a Kárpát-medencében alkalmas az ökumenikus párbeszédre és kapcsolatra. Én ezt a jövő feladatának is tekintem. Amikor a környezet megváltozik,

a magyar társadalom átalakul, az intézményrendszer átalakul, akkor, ha Pannonhalma és a szerzetesközösség léteznek, ez egy hallatlan nagy előny. Az egyházszakadások előtti, 996-os alapítású monostor olyan hagyománnyal bír, amely nyitottságot mutat a zsidókkal, az ortodoxiával, a protestánsokkal való párbeszédre. Ez Pannonhalma további misszióját is meghatározhatja. Ezért tartottam nagyon fontosnak, hogy a Szentatya nyilván kulturális meg egyéb misszióinkról tájékozódjon. Ezt a fajta szellemi nyitottságot, amelyet Kelemen Krizosztomtól és András főapát úrtól láttam, magam is próbáltam megvalósítani. Ez volt 1996 üzenete részemről, és a munkatársaim is elfogadták ezt.

A millenniumba akkor a közösség is beleállt?

Nagyon is, hiszen ötvenévnvi elnyomás után egy ezeréves kolostor megmutatta azt, hogy nem fél. Nem fél a zsidóktól, az ortodoxiától, a protestáns kapcsolatoktól. A bencések itt vannak 1500 éve Európában.

Mondtad, hogy Pannonhalma nem fél a protestantizmustól, nem fél az ortodoxiától, nem fél a zsidóságtól – ezek mind egyházi dolgok. Pannonhalma fél-e a politikától?

Igen. (nevet)

Nem tudom megkerülni ezt a kérdést. Aztán vagy be lesz szerkesztve, vagy nem...

Nyugodtan bele lehet szerkeszteni. Egy történettel élek, és vállalom. Budapesten egy kinyíló pluralista világban ott állok a múltból jövő, szocializmussal a háttérben, teljes politikai tudatlansággal, mert csak az volt bennem, hogy megússzam a kommunizmust. Azzal nem foglalkoztam, hogy hogyan győzöm le, mert ahhoz kicsinek éreztem magamat. Egy ilyen kinyíló világban egyszerre csak megjelenik három-négy-öt párt, és az mind viszonyulni akar hozzám. Pontosabban az egyházhoz. A Magyar Püspöki Konferencia titkáráként tanulmányoztam a közép-európai titkárságok működését, gondolkodását, és nagy kincset ért az, hogy még élt König bíboros Ausztriában. Aki meg tudta csinálni, hogy az egyház megőrizte ugyan függetlenségét, mégis tárgyaló viszonyban volt a pártokkal. Mert az egyház: egyház. Arra törekszik, hogy a maga misszióját, a maga küldetését betöltse az emberek között.

Rendes mester

A pártok meg pártok. A dolgok össze nem keverendők, be nem lépünk egybe sem. Minden párt maga definiálja, hogy mennyire jön közel az egyházhoz, de mi azonos, egyenlő távolságot tartunk tőlük. A 90-es évek elején egy pár helyen ezt el is mondtam, és később komolyan megkritizáltak, hogy én nem pártot választok, hanem az equidistance-ot, az egyenlő távolság gondolatát. Pannonhalmán minden pró és kontra ellenére ezt próbáltam megvalósítani.

Egy beszélgetésben említetted egyszer, könnyen lehet, hogy a szerzetesközösség egy másik dombtetőre épít egy rendházat, elvonul innen, Pannonhalmát meg majd mutogatják, mint világörökségi helyszínt. Ha most kellené a jövőbe tekinteni, mit mondanál, mi jön?

Az idők jeleire választ kell adnunk. Az idő meg változik, a korok változnak. Az elmúlt húsz esztendő történései – lehetőségek. Szívből kívánom, hogy Pannonhalma mindig működjön és olyan sokan legyünk, hogy tudjunk iskolát fenntartani.

A szerzetesközösségnek odaadással kell az egyházban léteznie, ahol szolgál. Odaadó szolgálatot kell vállalni, ami lehet az iskola szolgálata, lehet a lelkipásztori munka, lehet bármilyen ökumenikus munka. A szerzetesi létezőmód, maga a közösség, az Istenkapcsolat, a szerencsés együttlét, mint élő minta, mint a kovász, olyan legyen. Tehát így mondanám: ha a kovászjellegét meg tudja őrizni a szerzetesközösség, akkor ez a kovász élesztővé tud válni az iskolában, élesztő tud lenni az aktív munka bármely területén. Egy szerzetesközösségnek ez a fontos. Van-e keresztény iskola? Iskola van, és vannak keresztények, akik iskolával, neveléssel foglalkoznak. Ha ebben a sokféleségben az élesztő éleszt, ha a fény világít és melegít, akkor majdnem mindegy, hogy melyek azok a területek, ahol ezt a funkcióját meg tudja valósítani, de ha nem, akkor működésképtelen. Belsőleg nézve meg egy szerzetesközösség a maga imádságos rendjével magának a közösségnek is, kívülállóknak is, úgy funkcionál egy szekuláris társadalomban, mint egy oázis. Ahova betérhetsz, megpihenhetsz, s újraindulhatsz.

A kovászjelleg megmaradt vagy megerősödött a közösségben?

Ha a belső mag, a közösség, a célkitűzés, az identitás egészséges, jól működik, akkor ez olyan, mint amikor a tejbe beleteszed a kefirgombát, először tej, utána meg gomba, pár nap múlva kefir. Az evangélium gondolata alapján azt mondom: az újból új tömlőbe való. Ezt a fajta egyértelmű jövőt a Magyar Bencés Kongregációban Bakonybél képviseli.

A kovász típusú jövőt?

Igen. Nem mindegyik bencés ház viszi a 19. század vegyes felvágottját. Győr leginkább a lelkipásztori irányba nyit, Pannonhalma elég vegyes, Bakonybél szerintem a jövő. Heten vagy nyolcan vannak fiatalok, politikailag mindegyik tiszta. A politikai megkötöttség nagyon sok bajt okozott itt is, másutt is. Nem engedett szabad szárnyakat. A pártállam teherterele még rajtunk van.

Amikor indítottátok a vállalkozásokat, volt egy ilyenfajta elképzelésetek, hogyha ezek beindulnak, akkor alternatívát jelentenek majd az oktatással szemben, vagy ez pusztán pénzügyi döntés volt?

A vállalkozásainkkal nekünk két vegyértékünk lett. Egyik, ahogy a magyar társadalomhoz kötődünk, hagyományosan az iskola, és talán még a lelkipásztori szolgálat. De az, hogy vannak vállalkozásaink, a borászat, a turizmus, a gasztronómia, amelyekkel hidakat, kapaszkodókat nyújtunk a társadalom felé. Így van nekünk hírünk, mert már nem csak azt tudják, hogy iskolánk van. Ha egy ilyen ezeréves kolostornak adódik lehetősége, azt botorság lett volna nem kihasználni. Mindig lehet persze a hangsúlyokat finomítani, lehet az iskolát erősíteni, és az iskolát tartani, de még a világiakkal is: a lelkipásztori munkát. Ha jön turizmus vagy a gyógyturizmus, akkor a leendő hotelünk nem csak szálláshely, hanem konferenciák, lelki gyakorlatok tartására is alkalmas annak a mértéke szerint, amilyen tartalékokkal vagy erővel a közösség rendelkezik. Az eszmény mindig ugyanaz: ha a kovász működik, akkor jut belőle az étterembe, a szállodába, az arborétumba, a cukrászatba – ezt látom a nyugati kolostoroknál is. Van még valami? Már mindent meggyóntam neked. Már csak a bűneim hiányoznak. (nevet)

az interjút Kormos Gyula készítette

Rendkívüli prefektusok

Interjú Szalai Zsolttal

Nem túl gyakori az, hogy valaki hat-hét év után is úgy lelkesedjen a prefektusi munka iránt, mint ahogy ezt te teszed. Hogy képzeled, hogy prefektusként akarsz majd innen nyugdíjba menni?

Valóban, valamiféle eltökéltséggel vagyok jelen a feladataimban, így a prefektusi munkában is. Fiatalabb koromban sokszor hoztam hirtelen, meggondolatlan, bizonyos értelemben rossz döntéseket, ezért érettebb fejjel elhatároztam, hogy amire egyszer igent mondok, azt teljes erőbedobással csinálom, és nem lépek túl rajta. Így vagyok a prefektusi munkával is, amit a Jóisten ajándékának élek meg. Rendkívüli dolog ugyanis Pannonhalmán, a Bencés Gimnáziumban dolgozni, az ide járó fiúkkal foglalkozni. Ez egy igazi hivatás. Engem legalábbis egyértelműen a Jóisten hívott-segített ide. Úgy élem meg, hogy életem egyes szakaszai azért alakultak úgy, ahogy, hogy egyszer itt legyenek prefektus Pannonhalmán. És tényleg szoktam viccesen mondani, hogy szeretném, ha én lehetnék az első civil prefektus, aki innen megy nyugdíjba.

Nagy lendülettel, sok kreatív ötlettel és pedagógiai újításokkal kezdted el kísérni ezt az osztályodat, amely tavasszal ballag majd. Az örömek mellett a mélységeket is megjártad a diákjaiddal való munka során, mint ahogy ezt oly sokan megélik mi, prefektusok. Hogyan tekintesz vissza ezekre az évekre, amelyet a Ph'18A mellett töltöttél?

Nem szeretném sommázva lezárni az elmúlt éveket már a ballagás előtt, így mindazzal kapcsolatban, amit őszintén válaszolok erre a kérdésre, egyfajta intellektuális rugalmasságot kérek

mondandóm befogadótól. Azt kell mondanom, hogy életem legnehezebb szakasza volt, amit az osztályom mellett töltöttem. Voltak nehéz és kilátástalan helyzetek máskor is az életemben, de ez olyan hosszan és mélyen érintett, hogy nagyon nehezen tudtam csak talpra állni. Osztályomat 2012 óta kísérem, minden erőmet, tehetségemet, figyelmemet bevettem, hogy jó osztályközösséget építsünk. A 9. tanév végén azonban a diákjaim felkeresték az igazgató atyát, és másik osztályfőnököt kértek maguknak. Kérésük nem talált meghallgatásra, így máig én vagyok az osztály vezetője. Teljesen tanácstalan voltam. Nem tudtam kihez fordulni ebben a helyzetben, és sokáig, nagyon sokáig őrlődtem, hogyan is folytassam. Nem voltak szövetségeseim, nem voltak bevált taktikáim. Úgy döntöttem tehát, hogy elengedem a nagy lendületemet, a sok kreatív ötletet és a pedagógiai újításokat. Míg addig a közösség (mindenáron való) összekovácsolása lebegett a szemem előtt, úgy döntöttem, hogy megpróbálok a fiúkra egyénenként figyelni, elengedek mindenféle erővel kivívott tiszteletet, és megpróbálok egyszerűen, valóban egyszerűen jelen lenni közöttük. Meg kellett tanulnom, hogy a közösséget nem a prefektus alkotja meg, nem ő tartja össze, hanem Pannonhalmára sajátos légköre előre nem meghatározható módon létrehozza azt. A diákok sokszínű személyisége, folyamatos harcaik (még a prefektusaikkal is), kudarcok és örömek, mindez része ennek a „születésnek”. És bizony olykor az ő közösségük, sőt az ő egyéniségük a mi izzadságunk, kudarcaink, fájdalmaink árán is születik meg. Most, közeledvén a vége felé, tudok

hálás lenni egy-egy őszinte beszélgetésért, az egyre komolyabb kapcsolatokért, hogy része vagyok az életüknek. És ha visszajönnek majd Pannonhalmára, itt találnak, jelen vagyok számukra, és öregdiákként is én leszek az osztályfőnökük.

Szívós és fegyelmezett vagy a kitűzött céljaid elérésében. Látszólag nem vetnek vissza a kisebb-nagyobb kudarcok. Így lettél megte-remtve, vagy ez tudatos önfejlesztés eredménye?

Nagyon tudatosan élek. Beosztom minden időmet, amiben természetesen része van a spontaneitásnak és a pihe-nésnek is. Rendkívül gyorsan döntök, és ami mellett letettem a garast, azt végigcsinálom. Igyekszem úgy nézni az életemet, minden napomat, az embereket, akikkel találkozom, a feladatokot, amelyek rám találnak, hogy ezt a Jóisten azért adta, hogy ne fussak el előlük, hanem igent mondjak rájuk, és teljes egészében jelen legyenek. Persze azért sokszor elfutok, olykor nemet is mondok, és egyáltalán nem mindig tudok jelen lenni. Sokat hibáztam az életemben. Szeretnék azért valahogy „javuló tendenciát mutatni”. Ezért nagyon igyekszem, hogy „ne szomorítsam meg Isten Szentlelkét”.

Különösen kedves a szívednek a spanyol nyelv és a latin-amerikai kultúra. Honnan ez a szerelem?

1999-től tíz éven át egy missziós közösségben dolgoztam Budapest VIII. kerületében, hátrányos helyzetű fiúkkal. Ennek a közösségnek a központja Peruban volt. Sok lehetőségem adódott utazni, missziós munkában, nyelvi képzéseken. Nagyon megszerettem a spanyol kultúrát, sokat tanultam. Fordítottam,

Rendkívüli prefektusok

tolmácskodtam, tanítottam, majd egy holland cég spanyolországi menedzsere voltam, és beutaztam Spanyolország nagy részét. Hihetetlen kegyelem, hogy egy ilyen egyszerű ember, mint én, hogy juthat el ilyen sok helyre. A magam erejéből, pénzéből soha nem jutottam volna el Peruba, a Kanári-szigetekre, az Egyesült Államokba, Spanyolország oly sok területére. Valamiképpen az lehetett a feladatom, hogy minél több embert megismerjek, minél több kultúrával találkozzam. Ezt úgy próbáltam továbbörökíteni az osztályomnak, hogy minden évben külföldi osztálykirándulásra mentünk – mert meggyőződésem, hogy nagyon fontos, hogy világlátott, emberismerő felnőttek legyünk.

Mindkettőnk életében fontos mérföldkő – barátságunk okán is – a Franka. Óhatatlanul felmerül a kérdés: melyek a ferences vonásai a fiúkkal való munkádnak?

Igen jó érzés visszagondolnom az Esztergomi Ferences Gimnáziumban töltött éveimre. Máig nagy meghatódottsággal lépem át volt Alma Materem küszöbét (ahol, Pannonhalmával ellentétben, nem változnak olyan gyorsan a dolgok). Érzéseim mögött azonban az élmény húzódik meg, hogy nekem a Franka valóban az otthonom volt. Engem tulajdonképpen a ferences atyák neveltek fel, ott gyulladt bennem értelem, ott ismertem meg a Jóistent. Ezért alapvető lenyomatot hagyott rajtam az a bizonyos négy év. Nagyon mély benyomást tett rám Assisi Szent Ferenc alakja. Ezért rendkívül fontosnak tartom, hogy a pannonthalmi fiatal emberek megismerjék Szent Benedek és Szent Márton alakját, mert ezek a „találkozások” egy életen át igazi programot adhatnak egy férfinak. A másik, hogy tudom, hogy egy ilyen hely, egy kollégium, valamiképpen otthonná tud válni. Ide mindannyian hazajárunk. Itt élünk. Akár a szünetek végén, akár majd az öregdiák-találkozókor hazavárunk mindenkit.

És még egy: Janó, éppen kettőnk barátsága, amely évtizedek óta olyan elszakíthatatlan kötelék, bizonyítja számomra, hogy egy kollégiumban, éppen ebben az érzékeny és rendkívül fontos életszakaszban meghatározó kapcsolatokat, életre szóló barátságokat kötnek emberek. Éppen a (ferences) bará-

tok iskolája tanította meg számomra, hogy ezt mennyire segíteni, támogatni kell a fiatalokban. De hála Istennek, ebben Pannonhalmán rendkívül erős.

A diakónus-szentelésre készülve beszélgettünk arról, hogy mennyire motivált vagy a szolgáló szeretet gyakorlása terén. Milyen munkáidban jelenik ez meg a plébánián és hogyan juttatható érvényre a gimnáziumban?

Legelőször is azt szeretném elmondani, hogy milyen nagy öröm számomra, hogy diakónus lehetek! Ez a görög szó tulajdonképpen azt jelenti, hogy szolgál. Furcsa, hogy ez egy felhívás, egy intő jel, egy feladat számomra, hogy elsősorban szolgának kell lennem: mindenekelőtt a családomban, odafigyelve a feleségem és a gyermekeim feladataiban, örömeiben-bánataiban való osztozásra, ezután a munkámban, az iskolában, majd pedig a plébánián. A szolga feladata, hogy másokat segítsen, hogy ők jobban tudják végezni a munkájukat. Ebből a szempontból nem is az a fontos, hogy milyen feladatokat végzek, hanem hogy lehessen rám számítani.

A plébánián jelenleg a liturgikus szolgálatokban és a Szent Márton Asztalánál segítek. A gimnáziumban hittant tanítok, szervezem az iskolai közösségi szolgálatot, és a diákmiséken segédkezem. Ennél azonban fontosabb, hogy a diakónus jelenléte arra emlékezteti a közösséget, hogy az egész Egyháznak szolgálnak kell lennie. És nagyon örülök, hogy a Jóisten éppen engem választott ki erre.

az interjút Hódsági-Molnár János és László Zoltán készítette

Életünk

Párisban járt az Ősz... És mi is

Idén ünnepelte fennállásának 90. évfordulóját a Párizsi Magyar Katolikus Misszió.

A tavalyi tanév folyamán dr. Tibor-Louis Léh mint a misszió tiszteletbeli elnöke azzal a kéréssel keresett meg, segítsen neki kórust találni a misszió jubileumi ünnepi szentmiséjére, október 8-ra. Mint pannonhalmi öregdiák, ismervé a gimnáziumban működő aktív zenei életet, megkérdeztem Titusz atyát és Kiss Zsolt tanár urat, hogy a gimnázium kórusa vállalná-e a szereplést.

Nagy örömmre elindult a közös szervezés, így a kiválasztott tíz fiúval együtt október 5-én útra keltünk, és hat napot töltöttünk a francia fővárosban.

A közös ünneplésre a Magyarországi Szent Erzsébet-templomban került sor. A szentmisét dr. Cserháti Ferenc, a kül-

földi magyarok püspöke celebrálta, de részt vett az eseményen Károlyi György párizsi magyar nagykövet, Lengyel Zita konzulasszony és dr. Cséfalvay Zoltán Magyarország OECD- és UNESCO-nagykövete is. A szentmise végén alkalmunk nyílt egy rövid koncert bemutatására, majd mindannyian átvonultunk a misszió székhelyére, ahol elköltöttük közös ünnepi ebédünket.

A kint töltött idő alatt természetesen igyekeztük bejárni a várost és annak környékét is, így ellátogattunk a Sainte Chapelle-be, megnéztük a Conciergerie-t, a Notre Dame-ot, jártunk a Montmartre-on a Sacré Coeurben, valamint megismereltük a híres-hírhedt Moulin Rouge-t is, igaz itt a jegypénztárnál tovább nem jutottunk.

Természetesen felmentünk az Eiffel-toronyba, meglátogattuk a Louvre-ot, a Musée d'Orsay-t és a Diadalívet is.

A szombati nap folyamán elutaztunk Versailles-ba, ahol a Trianon-palota előtt elénekeltük a magyar Himnuszt és a Szózatot, megemlékezve a helyszínen 97 évvel ezelőtt lezajlott eseményekről. A kirándulás jól sikerült, a sűrű program következtében jól ki is fáradtunk, de számos élménnyel gazdagodva térhettünk haza Magyarországra.

Mácsik Tamás Ph'11

Szomszédolás

Minden évben nagy gonddal készülünk nemzeti ünnepeink és az emléknapok méltó megtartására. Míg a nemzeti ünnepeink – október 23., március 15. – múltunk egy-egy dicsőséges, lélekemelő pillanatát tárják elénk, addig a megemlékezések – a Holokauszt áldozatainak emléknapja, a Kommunizmus áldozatainak emléknapja, Trianon – hazánk történetének egy-egy tragédiájára irányítják a figyelmünket. Egyik alkalommal, amikor a Holokauszt áldozatainak emléknapja megtartásának nehézségeiről beszélgettem barátaimmal, akkor villant be: milyen kár, mennyire egyoldalú, hogy a zsidósággal mindig csak akkor foglalkozunk, amikor múltunk e végzetesen gyászos fejezetéről beszélünk. Holott azóta eltelt 70

év, felnőtt egy új nemzedék, amelynek fiataljai egyszerűen élni szeretnének a hazában, bármennyire fájdalmas legyen is a múlt e korszaka. Innen született a gondolat, hogy meg kéne ismerni őket. Hogy milyen jó lenne egyszerűen ismerkedni, barátkozni. Amit nem ismerek, akit nem ismerek, az félelmetes. Az Írás azt mondja: „szeresd felebarátodat, mert olyan, mint te!” Nemde a másik megismerése lehet az egyik legbiztosabb garanciája annak, hogy a múlt borzalmai ne ismétlődhessenek meg. A gondolatból elég gyorsan kész akcióterv lett. Bánki Miklós és Simonyi Andrea barátaim a következő koncepcióval álltak elő: Szólítsuk meg a budapesti Scheiber Sándor Gimnázium diákjait, egy tanáruk és rabbijuk kíséretében jöj-

jenek el Pannonhalmára és találkozzanak a mi diákjainkkal. A program pedig a következő főbb pontokból álljon:

- Legyenek diákok által tartott kiselőadások. A scheiberes diákok olyan egyházi személyekről tartsanak előadást, akik a vészkorszak idején zsidókat mentettek. A pannonhalmi diákok pedig olyan magyar zsidókat mutassanak be, akikre büszkék lehetünk.
- Legyen főzés-étkezés. Enni mindenki szeret, a közösen elfogyasztott ebéd legyen egy közösséget építő esemény. A rabbi kóser ételekről gondoskodjon, mi mint házigazdák szintén találjunk ki valami alkalomhoz illőt.
- Legyen játék, kötetlen beszélgetés, és mutassuk be a Főapátságot vendégeinknek.

Életünk

A résztvevők névsora gyorsan kialakult. A Scheiber Gimnáziumból vegyesen, tőlünk pedig a 10. évfolyamból jöttek a jelentkezők.

Ami május végén megvalósult, az pontosan az volt, amit megterveztünk, anélkül, hogy görcsösen ragaszkodtunk volna az elképzeléseinkhez. Egészen sajátos esemény volt most zsidó fiataloktól hallani katolikus papokról, keresztényekről, akik a vészkorok idején tudták, mi a dolguk. És a mieinknek bemutatni olyan tudósokat, írókat, akikre eddig is büszkék voltunk anélkül, hogy tudatában lettünk volna zsidó származásuknak. Finály Gábor rabbi úr szabad tűzön, a Hospodárban készítette számunkra a kóser hamburgert, mi a konyháról hoztunk át marhagulyást. És itt már csak aki ismerte a szereplőket, tudta megkülönböztetni, hogy ki a scheiberes diák és ki a pannonhalmi, mert ami a legfontosabb: a találkozás megszületett a maga spontaneitásában. És a fő kérdés már az volt délután, amikor a kiscsoportokban a fiúk megmutatták vendégeinknek a Főapátságot, hogy mi mikor viszonzozuk az ő látogatásukat. Aki nem hiszi, járjon utána! <https://www.youtube.com/watch?v=D4xLAoQ3w7w>

A szomszédolás 2. felvonására, a viszontlátogatásra idén októberben került sor. Hatalmas élmény volt. Míg Pannonhalmán az első óra a jégtörés jegyében telt, addig itt már az első perctől kezdve csupa ismerős arc fogadott minket, és ott

lehetett folytatni, ahol Pannonhalmán abbahagytuk. Jártunk a Scheiber Sándor Gimnáziumban, jártunk kis házi zsinagógában, a Kazinczy utcai ortodox zsinagógában, és persze Európa legnagyobb zsinagógája sem maradhatott ki, a Dohány utcai. A sok élményből egyet szeretnék kiemelni: a Hunyadi téren Finály Gábor rabbi úr fogadott minket, és igaz barátsággal kalauzolt otthonában. Itt történt, hogy miután a zsinagóga főbb berendezési tárgyait elmagyarázta, a szó a felolvasó állványra terelődött. És ekkor felolvastuk magyarul (Lk 4,16): „Amikor Názáretbe ért, ahol nevelkedett, szombaton szokása szerint bement a zsinagógába, és felolvasásra jelentkezett. Izajás próféta könyvét adták neki oda.” Majd pedig a rabbi úr folytatta héberül: „Az Úr Lelke van rajtam, azért kent fel engem, hogy örömhírt vigyek a szegényeknek...” A Szentírás olyan erővel szólalt ott meg, amely bizony azóta is ad épp elég gondolkodnivalót mind az ott lévő zsidó, mind a pannonhalmi diákoknak.

Hardi Titusz igazgató

Tájkép formaritmusokkal

2017. október 5-én, csütörtökön nyílt meg a Gimnázium új galériája a Díszterem környezetében, az egykori szertárak és testnevelő tanári öltözők helyén. A galéria első tárlatát, iskolánk tanárának, Csordás Zoltánnak kiállítását Lévai Ádám grafikusművész nyitotta meg.

Tisztelt ünneplő közösség! Kedves Zoltán Barátom!

Kettős ünnepünk van ma este itt Pannonhalmán, hiszen egyfelől új galériaavatónak vagyunk a részesei, másrészt a galéria első bemutatójaként Csordás Zoltán képzőművész urat köszönhetjük Tájkép – formaritmusokkal című kollektívájával.

Itt most festőként köszönhetjük az amúgy grafikusművészként is ismert alkotót. Ám Csordás Zoltán képzőművész urat tanár úrként is megilleti a jó szó, mivel több mint húsz éve okítja rajzban és művészettörténetben az itteni diákokat odaadó szakértelemmel. Olyannyira, hogy keze által és felismerő képességével rengeteg ifjú embert indított el a rajz mesterségében, legyen az grafikus, építész, formatervező vagy egyszerűen látó ember.

Most a képek felé fordítjuk tekintetünket, a tájkép-formaritmusokhoz a pannonvidék irányába. Elsőre furcsa, nem megszokott kép ki- és bevágásokat látunk,

háromszög, házforma alakzatokat, de a lényeg mindig kívül van. S bár ezeket a megoldásokat nem szoktuk meg, akkor is nagyon ismerősek. Velünk vannak, hiszen láttunk már hasonló természetes képkivágásokat egy vár lőréséből, egy szépen kifaragott vagy éppen megtört templomablak metszetéből. Esetleg egy megma-

Életünk

radt álom maradékaként, egy hihetetlen érdekes horizont látványaként.

A belső táj, ahogy együttnézve vezet minket a mester színeivel, bontható kereteivel, enged és beenged egy új dimenzióba. Mintha súgná: „Legyen tiéd a szimbolikus táj, amely valójában a valóság látszata! És ott van az éteri horizont!” Horizont, amelyet a sokszor leírt lezárásként kezelünk, de amely után mindig van valami, a nem látható folytatásaként. Előttünk csak az eltűnés utolsó mozzanata látható – a kép eddig enged –, utána jön a képzelet...

Amikor tovább megyünk a nap felé a belső tájban, amikor belenézünk a nagy fénybe, kápráztat, kisül, gomolyog. Nem szeretjük ezt a fény-fájdalmat, mégis ez a látvány-rezignáció bennünk marad, felejtethetetlenül.

Ezek az impressziók rögzülnek a vásznon igazi természetbeli látomásokban, tájjelekben. Újra a napba pislantunk óvatosan, és látjuk utána azokat a kiüresedett helyeket, mögöttük a maradék tájnak a részleteit. Ezek azok a pillanatok, miket vakfoltoknak-vaktekervényeknek hívunk,

s a képeket nézve visszaidéznénk. Így is láthatjuk kimerevített emlékként a falakon, mint a soha el nem múló Pannon-tájat lelkünkben.

Személy szerint én nagyon szeretem Zoltán barátom munkáit a bátorságukért, az állhatatosságukért, az érzelmeikért és persze a mesterségbeli tudásukért. Talán elfogult vagyok, kedves munkatársaim, a képek láttán, és nem a szövegem miatt tetszenek majd Önöknek sem, de jó szívvel és szemmel látván ezeket a lélektájképeket, egyetértetek majd velem.

Alumni

Hátrányos helyzet fokról fokra

Szegény kisgyermek

Biztos olyan, aki a bálba nem tud eljönni. Akinek egy farmerja van. Akinek nincs iPhone-ja. Aki szégyelli a szülei kocsiját. Aki nem mehet el minden héten szerdán és szombaton moziba. Akiért tömegközlekedve jönnek a szülei látogatáskor. Aki nem tud jelentkezni az amerikai ösztöndíjra az utazási költség miatt. Aki megeszi a menzakaiját. Aki turkálóból öltözködik. Aki még nem volt az Adrián. Akinek nincs otthon Xboxa. Ez mind kevés, de mégis sok.

Mindig van lejjebb

Hanem akinek nincs otthon íróasztala. Aki még nem volt a közeli nagyvárosban. Akinek még sose volt új ruhája. Akinek nincs zsebpénze. Aki még sose lakott jól. Akinek tévéje van, de lámpája nincs. Aki nem tud hova menni játszani. Akinek nincs külön szobája. Akinek a szülei nem járnak dolgozni. Akit nem ébresztenek fel, hogy menjen iskolába. Akinek nem nézik meg, hogy megvan-e a házi feladata. Akinek nem csomagolnak otthon uzsonnát. Aki még nem evett nutellás kenyert. Aki nem jár hegedűre. Aki nem tud felvételizni gimnáziumba. Aki nem tanul külön angolt. Aki nem járhat karatéra. Akit nem várnak otthon vacsorával. Aki délutánonként unatkozik. Aki hétvégén alig eszik. Akinek nincs saját ágya. Akinek hónap elején nincs mit ennie. Szóval ők.

Pénz

Az részesül ún. rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben, akinek a családjában az egy főre jutó havi jövedelem

legfeljebb 37.050 Ft. Ilyen „kényelmesen” lehet egy többgyermekes értelmiségi család (pl. 5 gyerek, tanár apa, otthon lévő anya). Ez a jogosultság a család anyagi helyzetét mutatja, és önmagában nem feltétlenül jelenti azt, hogy a gyermek egyidejűleg valóban hátrányos helyzetű is. Ami a jelenlegi hátrányos helyzet meghatározója, az az életminőséget, iskolai sikerességet általában kedvezőtlenül befolyásoló egyéb hátrányok.

Három a szempont: ha-ha-ha

Ha mindkét szülő legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik. Hogy mondjam finoman? Születik egy okos gyerek, de nem tud menni kémia szakőrré, mert nem értik a szülők, mi is ez. – Ha az egyik szülő 16 hónapon belül legalább 12 hónapig munkanélküli. Én se kelnék fel kisfiúként reggel iskolába indulni. – Ha elégtelen a lakókörnyezete, azaz zsúfolt, félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban él, korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek. Képzeld csak el, innen menni bowlingozni.

Bencés Bálf

Gyere hát táncolni, gazdagként a szegényekért! Azért az igazán kevés diákunkért, aki ilyen körülmények között nő fel. Aki négy vagy hat évig kicsit megússza, hogy ezt érezze. Hogy azt érezze, olyan, mint a többi. Értük, hogy jobb legyen az életminőségük. Hogy iskolai sikerességüket kedvezően befolyásoljuk. Tényleg csak egy-két ilyen diákunk van évről évre. Szóval gyere el, jó lesz az idei Bébé!

Életünk

Jubiláló munkatársaink

Az idei Szent Márton-napon az ünnepi ebéd alkalmával név szerint köszöntötte és köszönte meg Asztrik főapát úr a 15-20-25-30-35-40 éve itt dolgozó munkatársaknak a Főapátság iránti hűségüket. Közös fotó is készült a teraszon. Megkértük jubiláló kollégáinkat, röviden valljanak arról, mit jelent nekik a Pannonhalmi Főapátság.

Czigány Tamásné Füssy Katalin 40 éve dolgozik angol-tanárként, 89 óta a gimnáziumban: Nekem egyáltalán nem különleges munkahely Pannonhalmán, ugyanis már kisgyermekként a győri bencések otthon voltak nálunk. Édesapám, a férjem, a férjem testvére is hozzájuk járt iskolába. Aztán a pannonhalmi miliőben töltöttem a barátaimmal a húsvétokat is. Nekem a gimnázium lépcsői már a Húsvéti Nagyhetek óta ismerősek, számomra természetes, hogy ezeken járok nap mint nap. Aztán idejöttem tanítani, ami olyan volt, mintha hazajöttem volna. És ha az ember már otthon van valahol, akkor onnan nem kívánczik el.

Samodai Éva 20 éve dolgozik könyvtárosként a Főkönyvtárban: Pannonhalmán élek, és könyvtárosként végeztem a főiskolán, így nagyon kézenfekvő volt, hogy megpróbáljam a Főkönyvtárban. Ez egy régi könyvtár nagyon szép környezetben, igazán különleges helyszín. És a munka is különleges, nem olyan, mint egy megyei könyvtárban. Én nem voltam vallásgyakorló, de menet közben ez is megadatott.

Bedi Bernadett 25 éve dolgozik Pannonhalmán, 1993 óta a Főapáti Hivatal munkatársa: 1992-től a gazdasági osztályon kezdtem. Megtisztelő számomra, hogy főapát úr meghívott és elfogadott munkatársának, és hogy vele dolgozhatom. Rendkívül tiszteltem főapát urat, és közvetlenségének és a világra való nyitottságának köszönhetően jó volt vele dolgozni. Azon kevesek közé tartozom, akik „eldicsekedhetnek” mindezzel. Nem tudok elmenni senki mellett, hogy meg ne szólítsam, nekem fontos, hogy egy láncszemnek érezhetem magam az egészben. Nem tudok közömbös lenni és nem tudok különbséget tenni. Nekem jó és rossz van, ember és ember van. Ha egy miniszter jön ide, ő is ugyanabból a készletből kapja a kávé, mint bárki más.

Ribbné Méhes Amália 40 éve itt dolgozik, a Szent Adalbert-otthon vezetője: Otthon, Zala megyében a plébánosunk bencés volt, rajta keresztül ismertem meg a rendet. Kíváncsi voltam, és 82 nyarán idejöttem kisegíteni, aztán hívtak dolgozni. Főleg a szabad vallásgyakorlás miatt választottam ezt a helyet. Egy

kórházi szülészetről jöttem ide, az életút másik végéhez szolgálni. Kezdetben nagyon nehéz volt elfogadnom, hogy itt emberek meghalnak. Mindenképpen a hit, a családias légkör, és az, hogy emberekkel foglalkozhatok, ezek tartottak itt.

Pál Lajosné, Mária néni 15 éve a budapesti Tanulmányi Házban szakácsnő: Véletlenül kerültem oda, mert a szomszédunk, Pipi néni (főapát úr biztos emlékszik rá) ajánlott be engem Ábel atyához. Nekem nincsen fiam, csak két lányom. Én nagyon megszerettem az ottani bencés fiatalokat, ezért ragadtam ott. Úgy tekintem őket, mint fiaimat. Azért is különleges ez a munkahely, mert finomat főzhetnek ezeknek a zseni gyerekeknek, akikkel körül voltam véve. Nagyon szeretik a húst, azt szívesen eszik.

Tóth Kálmán 25 éve a főmonostorban takarít: Anyám is fent dolgozott a konyhán, apámat meg a nyugdíjazás után Félix atya vette fel parkolóőrnek. Győrben dolgoztam eredetileg, de mikor hallottam, hogy felvételt hirdetnek az apátsághoz, az megtetszett, mert a közelben van, én itt lakom helyben, Pannonhalmán. Jövő Karácsonykor aztán vége lesz, nyugdíjba megyek, és tudok végre unokázni. Tavaszra jön a harmadik, de a legkisebb most múlt egyéves, és hát az csodálatos, hogy mindig ott van a nyomomban: papa, papa, papa! Hát ezt szeretném folytatni, amikor nyugdíjba megyek, az unokázást.

Baki László 25 éve idegenvezető a Főapátságban: Ma azt mondják, az a jó, ha az ember öt-hat évente munkahelyet vált, hiszen így több dologban is kipróbálhatja magát, jobban tud fejlődni, érvényesülni. Én egyrészt úgy gondolom, hogy nem dolgozni járok az apátságba, hanem ez a hivatásom. Másrészt az itt eltöltött idő megtanított arra, hogy – mint az életben – az apátságban is csak egy dolog állandó: a változás.

Kormos Gyula PR-kommunikációs vezető

Hic fuit

Ph'04

Interjú Csermák Péterrel

Péter, 2004-ben érettségiztünk együtt Titusz atya osztályában. Elmondanád, azóta hol élsz, mivel foglalkozol?

Másfél éve, 2016 júliusában szenteltek pappá Budapesten. Tavaly augusztus óta Heppenheimban vagyok káplán. A plébániai élettel ismerkedem, illetve az én feladatom a fiatalok vezetése.

A 13–18 évesekkel például közös esteket szervezünk. Nemrég megint elindult a bér málkozási előkészítő. Sikerült négy fiatal is találnom, akik segítenek ebben. Hetente találkozunk, februárban pedig egy egész hétvégét töltünk együtt.

Alapítottam itt egy együttest is, velük hetente találkozunk, és néha a liturgiákon zenélünk. Nagyon szeretek fiatalokkal foglalkozni, úgy érzem, ebben különösen ki tudok bontakozni. Emellett keresztelek, temetek, betegeket látogatok...

Idén én vagyok felelős a karácsonyi miséért is, amelyre több mint ezer embert várunk. Az elején a gyerekeknek készülünk programmal, illetve a kamaszokkal rövid és ütős „slam poetry” stílusú prédikációt írunk, ez az a stílus, amire talán minden „karácsonyi keresztény” is figyel.

Hogyan vezetett az utad ide?

Érettségi után a Schönstatt-atyák közösségébe léptem be első magyarként. A képzésem Németországban folyt. Először két év noviciátus Schönstattban, Koblenz mellett. Aztán Münchenben jártam egyetemre, majd egy évet Chilében apostoli gyakorlattal töltöttem. Ott schönstatti gimnazista és egyetemista fiúkkal foglalkoztam. Ez a tapasztalat megerősített a hivatásomban.

Amikor végeztem az egyetemen, Texasban, az austini közösségünknel töl-

töttem öt hónapot, ahol igyekeztem angolul megtanulni. 2014 szeptemberétől elkezdtem a pasztorális tanfolyamot a mainzi egyházmegyében. Mivel a teológián főként elméleti képzés folyik,

a kispapokat – ha jól látom, ez egy nagy különbség Magyarországhoz képest – pasztorális tanfolyammal készítik fel a papi életre. Ez egy négyéves folyamat. Az első év súlypontja a hitoktatás – három osztályban kellett hittant tanítanom vezető tanár felügyelete mellett, a végén vizsgatanítással. A diakónusszentelés után a második évben már egy plébánián dolgoztam, és továbbképzéseken vettem részt. A kápláni időszak két éves. Itt is folyamatos kísérés mellett tanulunk, és ami különösen jó, hogy a többi káplánnal lehetőség van a rendszeres tapasztalatcserére. Emellett a szabadnapjaimon tudom ápolni a kapcsolatot közösségemmel, a Schönstatt-atyákkal.

Emlékszel, mikor döntöttél úgy, hogy ezen az úton indulsz el?

A döntés, hogy a Schönstatt-atyák közösségéhez szeretnék tartozni, körülbelül két éves folyamat volt. Az útkeresés és döntés nagyon összefügg a pannonthalmi éveimmel.

Így utólag visszatekintve nem tudom logikusan megmagyarázni magamnak, hogyan jut egy tizenhat éves fiú arra, hogy belép egy olyan közösségbe, amelyet alig ismer. Hogy ez hogyan lett, az valahol titok. A körülményekről tudok beszámolni. Az egyik komponens, amely így utólag szembetűnik, hogy igazából az osztályban elég nehéz szí-

tuációban voltam. Kilencedik végén, tizedik elején úgy mondtam mobbingnak voltam kitéve, rám szállt az osztály fele. Nagyon nehéz időszak volt, amikor igazából eléggé egyedül is éreztem magam. Gyakran betértem vacsora után a diákkápolnába, sok időt eltöltöttem ott. Olvastam egy könyvet akkoriban Engling Józsefről. Egy fiatal, aki nehéz körülmények közül tizennégy évesen bekerül egy bentlakásos szemináriumba. Kantenich atya, a lelki vezetője olyan klassz srácot nevel ki belőle, hogy amikor kikerül az első világháborúba, a lövészárkokba, radikális módon megtartja az imaéletét, és abban az embertelen, mondhatni ördögi szituációban is mint világítótorony áll ott a többiek számára. Ez engem nagyon megfogott. Arra gondoltam, nem tudnék-e én is ilyen szilárd személyiséggé válni? Ez első körben csak egy ötlet volt, aztán vágy lett belőle, hogy igen, ez szép lenne. Aztán tizenkettőben föltettem magamnak a kérdést, hogy ebből a vágyból lesz-e valami, vagy menjek először egyetemre. Felvettem a Schönstatt-atyákkal a kapcsolatot. Az őszi szünetben lehetőségem volt Schönstattba utazni, ahol többüket is megismertem. Ott sikerült eldöntenem, hogy belevágok, bár nem volt egyszerű ez a döntés.

Úgy éreztem, hogy tizennyolc évesen képtelen vagyok belátni, hogy egész

Hic fuit

életemben mi lesz jó nekem. Felírtam egy lapra, mi szól amellett, hogy családot alapítsak – szerető feleség, gyerekek, igazából szép dolog, a saját családomban, a szüleimmel is megélem ezt, – a másik oldalon a papi élet – életemet egészen és kizárólag Isten szolgálatába állítani, embereket az életútjukon kísérni... A végén, a két oldalon mint egy egyenlet két oldalán kiesett minden: nulla egyenlő nulla. Szóval nem jutottam semmire vele. Számomra a megoldás a Szűzanyával kötött egyezség lett. Azt mondtam neki: „Belevágok ebbe, mert döntenem kell, hiszen az a legrosszabb, ha nem döntök, és te majd szólsz nekem, ha ez rossz út.” Ez így az elmúlt tizenhárom évben mindig megtartott.

Fel tudnál eleveníteni számodra fontos eseményeket a gimnáziumi évekből?

Tizenegy-tizenkettedikben sokat jelentettek számomra a négyes szobák. Két évig ugyanazokkal voltam egy szobában. Az ottani négyesünknek az élete, a ráérős beszélgetések, a tetőtér hangulata, a szombat vagy vasárnap délutánok, amikor kimentünk a Kosaras-dombra sárkányt eregetni. Ami számomra még fontos volt, az Titusz atya és az a próbálkozása, hogy a mi osztályunkat megismertesse a karizmatikus közösséggel Ménfőcsanakon. Utólag fel lehet ugyan tenni a kérdést, hogy egy kamaszodó osztálynak ez kell-e. Ennek ellenére számomra a lelkigyakorlatok nagyon fontosak voltak. Ott tettem fel először magamnak a kérdést, hogy ki is számomra Isten. Ott olyan egyszerű, illetve mély benyomást keltő „akciók” voltak, amelyek az én hitbeli fejlődésemnek fontos állomásai lettek.

Miben lennél más szerinted a gimis négy év nélkül?

Pannonhalmán a közösség nagyon jó, nagyon magas szinten létezik, szinte anélkül, hogy tudatosan bármit is tennél érte. Persze, ha valakik szívatnak – és minden osztályban van egy-két ilyen gyerek –, akkor nehéz ebben a közösségben. Amit én nyertem ebből, az, hogy kitartottam. Ez biztos, hogy erősítette a személyiséget. Ezáltal közelebb kerültem Istenhez is, és ez a nehéz időszak összekapcsolódik a hivatásom történetével. De ezt csak évekkel később vettem észre. Ha ma valaki nekem azt mondja, hogy szívatják, akkor bele tudok érezni a helyzetébe. Mások számára biztatást tudok nyújtani, azáltal, hogy egy ilyen elmesélek. A másik oldalon pedig ott vannak a tizenegy-tizenkettedikben megszülető barátságok, amelyek a mai napig tartanak. A bencés atyák is fontosak voltak számomra, Cirill atya volt a lelkipásztorom, Titusz atya pedig prefektusként gondoskodott rólunk, és velünk volt. Vele jó kapcsolatom volt mindig is.

Van esetleg olyan, amit utólag esetleg kritikusan látsz magaddal vagy a bencés gimnáziummal kapcsolatban?

Ha valakire rászállnak, akkor, mai fejjel úgy látom, hogy lehet segíteni. Itt, Németországban minden osztályban képeznek egy-két fő ügynevezett „Streitschlichter”-t. Elküldik őket egy tanfolyamra, hogy megtanulják, mit lehet tenni, ha veszekedés van, hogyan lehet a negatív spirálokat megtörni, az ördögi körből kikerülni.

Van, amit a mai vagy a jövőbeli bencés diákoknak mondanál?

Pannonhalma valahol egy búra, ami a kamaszkort megvédi, megvédett minket attól, hogy hülyeségeket csináljunk, és ez nagyon legitim. Olyan dolgokat éretlenül csinálni, amelyeket később megbánsz, amelyek egy életre megsebeznek, ettől megvéd Pannonhalma. Nem veszítesz semmit, ha már valamennyire érettebb vagy, amikor kikerülsz a búra alól. Talán időközben rájössz arra is, hogy bizonyos dolgokat el sem kell kezdeni. Qpacion ki kell használni a lehetőségeket. A zene, a nyelvek, a sport – mindenki tud magának találni valamit, ami őt előre viszi a tanulás mellett. A tanulás nem minden, a szociális kompetenciák kifejlesztése is legalább ennyire fontos. Olyan barátokat szerezni, akik egy életen át ott vannak.

Életünk

Szent Márton ünnepe - 2017

Monostorunk védőszentjét, Szent Mártont 2017. november 11-én a mozgáskorlátozottaknak szánt gyűjtéssel, Márton-témahéttel, ünnepi liturgiával és Udvardy György megyéspüspök úrral együtt ünnepeltük. A Szent Márton-díjat Halzl József kapta.

Udvardy György püspök úr beszéde a Szent Márton-bazilikában

„Az Úr Lelke rajtam. Ő küldött engem, hogy örömhírt vigyek a szegényeknek, gyógyulást a betegeknek, szabadulást a börtönben lévőeknek” – hallottuk az olvasmányban. Ugyanez a gondolat fogalmazódik meg az evangéliumi szakaszban, amikor ezt halljuk: éhes voltam, és ennem adtatok; beteg voltam: gyógyuláshoz segítettetek; ruhátlan voltam: felruháztatok; börtönben voltam és meglátogattatok. Vagy éppen: éhes voltam, és nem adtatok ennem; beteg voltam, és nem látogattatok meg; börtönben voltam, és nem segítettetek magányomon.

Ezek annak az Istennek a mondatai, aki elfogadja és megéli az ember szegénységét, sorsközösséget vállal vele. Az engedelmes Fiú szavai ezek, amelyek segítenek megérteni Szent Márton üzenetét, példaképét – Krisztust magára öltve a szegénységen, az ember szegénységén szeretne segíteni.

Jézus teljes élete, megtestesülésének értelme ebben a könyörületben nyilvánul meg. Az engedelmes Fiú teljesíteni akarja az Atyja akaratát. Értünk vállalja az ember sorsát és szegénységét; olyan-ná akar lenni, mint amilyenek mi vagyunk. Ez a lehajlás nem lekezelő. A megtestesülés nem díszruha, nem színjáték, hanem Krisztus oda, abba testesül bele, akik mi magunk vagyunk — korlátainkkal, elesettségünkkel, szegénységünkkel, kiáltásunkkal,

vágyainkkal együtt. Isten, aki értünk lesz szegénnyé, segíteni akar a mi elesettségünkön.

Ezt az irgalmas döntést, a szegénység melletti döntést látjuk akkor, amikor Jézus Krisztus elsődlegesen, kiválasztottként a szegényekhez fordul tanításában. Ők a privilegiáltjai az Isteni Szónak, az Isteni Igének. Nem azért, mert Jézus nem lett volna képes az írástudók és farizeusok közé menni, félt volna tőlük, vagy közöttük kétséges lett volna küldetésének eredménye, hanem egyszerűen azért, mert ez a döntés Isten döntése. Azokhoz megy oda, akik akár vallási szempontból, bűneik vagy éppen rossz döntéseik következtében az emberi társadalom peremére kerülnek, s akiknek a jajkiáltása már senkinek sem számít. Meghallgatja őket, irgalmas szamaritánusként gyógyítja, beköztözi a sebet, teherhordó állatára teszi a beteget, s elviszi a fogadóba, ami az Egyház, ami Önmaga. Igehirdetésében is tudatosan vállalja a szegények szolgálatát, s ebben válik érthetővé, amikor azt mondja: „Boldogok a lélekben szegények”, boldogok azok, akik bármiben is nélkülözést szenvednek, mert Isten az oltalmazójuk, mert Isten mellettük áll.

Jézus tudatosan vállalja a szegényekkel való sorsközösséget. Vállalja azt is, hogy nem nyújt megoldást minden élethelyzetre. Csodái Isten országának hatékony jeleiként mutatkoznak meg. Nem gyógyít meg minden betegséget, de ott van a beteg emberrel, sorsközösséget vállal vele sokszor némán, semmit sem mondva. Ugyanakkor mindent, ami a szegénységünkhöz tartozik, fölvisz a keresztre és odaadja az Atyának.

Ebben az összefüggésben egészen döbbenetes hallani a második eljövételéről, az ítéletről szóló példabeszédet, ahol nem más kér számon, mint saját cselekedeteit. Nem erkölcsi kategória,

aszketikus cselekvés, nem valami önmegváltás eszközeit kéri rajtunk számon, hanem ezt: „Olyan voltál-e, ahogyan engem megismertél? Azokat a cselekedeteket engedted-e, hogy cselekedjem benned, amelyek hozzám tesznek hasonlóvá?”

Ezért van az, hogy sem az áldottak, sem az elítéltek nem kérdőjelezik meg sem az ítéletet, sem annak tartalmát. Csodálkozásuk tárgya ez: „Mikor láttunk téged szegénynek? Mikor láttunk téged elesettnek?”

Ez a tanítás – amit egyet is tettetek, velem tettetek és amikor egyet nem tettetek, én nem tudtam megtenni – újra azt hangsúlyozza: én egy vagyok az emberrel, küzdelmével, törekvésével, elvesztett vágyaival. „Én voltam korlátozva és én nem tudtam az Atya öröm-

Életünk

hírét odaadni annak, akihez ti nem fordultatok oda.” Isten a hasonlóságot, az istenképiséget kéri számon rajtunk, és nem valami erkölcsi követelménynek való megfelelést. Engedted-e, hogy átalakítsalak? Engedted-e, hogy én formáljalak, hogy a vonásaim megjelenjenek az arcon, a gesztusaidon, a cselekvéseden?

A mai ünnep cselekvésre ösztönöz bennünket. Arra, hogy gyakoroljuk a szeretet konkrét, közvetlen, személyes cselekedeteit még akkor is, ha hiányoznak a megfelelő eszközök, ha úgy érezzük, nincs mit adni, de a Názáreti Jézus Krisztus nevében az evangéliumot tudjuk hirdetni. XVI. Benedek pápa nagyon sokszor beszél erről: az ember legnagyobb szegénysége, ha nem ismeri az Istent. Sokszor nem tudunk aranyat, ezüstöt adni, de az irgalmas Istent föl tudjuk tární, jelenvalóvá tudjuk tenni a gesztusainkban, a jelenlétünkben. Próbáljuk meg visszaadni a szegénynek az arcát, aki szegénységében elvesztette azt. Elfedi az arcát, már nem mer, nem tud senkire sem tekinteni, mert annyira sérül emberi méltóságában. Ebben az új kapcsolatban, új kultúrában képesek vagyunk félrevonni ezt a borzalmat rejtő fátylat, s egyszerűen azt látjuk, hogy Isten arca ragyog felénk benne.

Halzl József – 2017 Szent Márton-díjasa

A Pannonhalmi Főapátság, a Herendi Porcelánmanufaktúra és a Bábolna Nemzeti Ménesbirtok attól a céltól vezérelve, hogy hozzájáruljon nemzeti örökségünk és kulturális értékeink minél jobb megismertetéséhez, kihasználja és egyben megőrizzé a pannontérség egyedülálló kulturális és idegenforgalmi adottságait Szent Márton-díjat alapított a fenti célokat legjobban szolgáló kimagasló emberi teljesítmény elismerésére.

Várszegi Asztrik főapát úr: Halzl József laudációja

A hivatalos és egyúttal rövidebb lexikonok ennyit mondanak kitüntetettünkéről: Halzl József 1933. december 19-én született Győrött, gépészmérnök, egyetemi tanár, politikus, a Magyar Demokrata Fórum egyik alapítója, az új Rákóczi Szövetség elnöke.

A személyes megközelítés nagyobb rálátást ad Halzl József életére: „Az én családi gyökereim a mai Magyarország területén kívüliek. Édesapám Felvidéken, Szencen született, Pozsonyban járt egyetemre, méghozzá egy olyan évfolyamba, amely utolsóként még magyar nyelven fejezhette be jogi tanulmányait. Édesanyám pedig a mai Burgenlandból származik. Az igazi sokk Trianon után két és fél évtizeddel akkor érte a családot, amikor 1945-öt követően a rokonságot, köztük nagymamát a Felvidékről áttelepítették a mai Magyarországra, le, Tolnába, Bátaszékre.” – Ez az az élettörténeti szakasz, amikor Halzl József rövid ideig a Pannonhalmi Bencés Gimnázium diákja. „Ennyit az indíttatásomról, így érthető, hogy gyermekkoromtól fogva érzékenyen reagálok a határon túliak sorsára. Aztán amikor a rendszerváltás után fontos beosztásba kerültem, hiszen a Magyar Villamos Művek vezérigazgatója lettem, sok emberrel kerültem kapcsolatba, olyanokkal, akikkel meg tudtam értetni, milyen fontos a határon túli magyarsággal törődni” – vallja maga Halzl József.

A Rákóczi Szövetséghez Halzl József 1991 tavaszán csatlakozott. Felvidéki gyökerei, gondolkodása, elkötelezettsége és műszaki racionalitása a szervezet hasznára vált. Ezek a felvidéki kapcsolatok segítették Halzl Józsefet, hogy munkája révén elvülhetetlen érdemeket szerzett a

határokon túli magyarság szolgálatában.

A Pannonhalmi Főapátság a Rákóczi Szövetséggel közösen rendezi meg a Cultura Nostra Történelmi Versenyt immár tizenhetedik alkalommal a Kárpát-medencében élő középiskolás diákok részére mindig időszzerű történeti témában. A Cultura Nostra versenyünk évről évre közel 1000 határon belüli és túli diákot mozgat meg a történelmünk egy-egy fejezetének mélyebb megismerésére.

Halzl József áldozatos munkáját számos rangos kitüntetéssel elismerték. Itt csupán a jelentősebbeket sorolom fel: 2010-ben a Magyar Köztársasági Érdemrend középkeresztjével tüntették ki, még ebben az évben átvehette a Lengyel Köztársaság Érdemrend Parancsnoki Keresztjét. Halzl Józsefet és a Rákóczi Szövetséget 2010-ben Magyar Örökség-díjjal tüntették ki, 2013-ban Szent István-díjat és Pro Minoritate díjat vehetett át.

Soproni alma materem végzős osztályában ez az Ady-vers volt egy szalagra festve szemünk előtt: „Bár zord a harc, megéri a világ, / Ha az ember az marad, ami volt: / Nemes, küzdő, szabadlelkű diák.”

Kedves Jóska bátyám, éveid száma szép, életed értékes és példaértékű, te ma is küzdő, nemes és szabadlelkű diák vagy. Kérlek, fogadd szeretettel az ugyancsak egész életében küzdő püspökről elnevezett Szent Márton-díjat. Maga mondta: non recuso laborem, a munkát, a küzdelmet nem utasítom el.

Életünk

Szálak Szent Márton köpenyéből

A nagy események története nehezen írható meg egyetlen találomra kiválasztott nézőpontból, mivel a közös ünnepekben benne van mindenki saját, egyéni története is. Végül azonban éppen ezek a látszólag széttartó szálak adják össze az ünnep sokszínű szövetét. Akárcsak Szent Márton köpenyénél... Annak érdekében tehát, hogy ne csak egyetlen, a beszámoló szerzőjének perspektívája érvényesüljön, a hetedik osztályosokat hívtam segítségül, akik egy-egy mondatral felidézék saját emlényeiket.

Az idei ünnep ismét sok mindenben változást hozott. A tavalyi, jubileumi évben a közös figyelem középpontjában leginkább Szent Márton alakja állt. Megpróbáltuk mind jobban megismerni életét, belső motivációit, hitét, és megpróbáltuk kiemelni azokat a jellemzőit, amelyek kortársunkká tehe-

tik az ezerhétszáz éve élt szentet. Idén ezzel szemben ismét inkább az aktuális témán volt a hangsúly. A mozgáskorlátozottsággal, azon belül is elsősorban a végtaghiánnyal élők javára gyűjtöttünk a Győr-Moson-Sopron megyei Mozgásérültek Egyesületén keresztül.

Emellett a legnagyobb újtást az jelentette, hogy az osztályok közötti verseny jóval komplexebbé vált. Már nem csak az összegyűjtött pénz mennyiségén múlt a végső helyezés, hanem három másik kategóriában is megmérettették magukat az osztályok. A hét végén szavazáson dőlt el, hogy melyik osztály kapcsolódott leginkább az aktuális témához a konyhájával, illetve az általa szervezett programokkal. Szintén szavazni lehetett arról, hogy melyik osztály képviselte a legkiválóbb minőséget ezek megvalósításában. A negyedik kategória pedig az volt, hogy melyik osztály vett részt a legtöbb fakultatív programon.

A diákok, ahogy minden évben, a hét első felében a témához kapcsolódóan különböző érzékenyítő foglalkozásokon és előadásokon vehettek részt. Az újtások közé sorolhatjuk azt is, hogy a programok már kedden elkezdődtek. Az összegyűlt diákság és a tanárok a díszteremben fogadták az Egyesület tagjait, akik saját történeteik által mutatták be, mit jelent mozgássérültként, illetve végtaghiányosként élni. Az esemény kapcsán szinte mindenki ugyanazt a mo-

mentumot, Tóth Karcsi táncát emelte ki.

„Látszott rajta, hogy szereti, amit csinál, és hogy hatalmas akarateréje van.” (P. L.)

Szerda délelőtt a végtagprotéziseket gyártó Rehab-Rába Kft. bemutatkozásával folytatódott a programok.

„A Rehab-Rába bemutatkozásán az egyik előadó, aki maga is végtaghiányos, egyszerűen csak felfelé állította a térdénél forgó lábat, és nevetve azt mondta, hogy valamilyen többet tud a protézis, mint az igazi.” (Cz. G.)

Este pedig a *Guttman: egy kivételes ember* című filmet vetítte Ambrus atya, amely az első paralimpia szervezőjének életéről szólt. Ezután a csütörtök egy tréninggel indult az érdeklődő diákok számára. Egy részben öregdiákokból álló konduktor csapat bemutatta a világhírű Pető-módszert.

„Nagyon jó volt, hogy a petős tréning után kipróbálhattuk, hogy milyen kerekességgel közlekedni. Nehezebb, mint gondoltam...”

Az ünnep legfényesebb, legintenzívebb időszaka persze idén is a hét utolsó két napja volt. Bár elvileg pénteken csak este, az ünnepi vesperás után nyíltak meg az osztálykonyhák, már kora reggel gazdag marketinganyag borította be a folyosók falait, a lépcső-

házat, de még a WC-eket is. Mindegyik plakát a maga igazát bizonygatta. Például, hogy hogyan „borította meg a IX.A kajája” Vavrovics tanár urat, vagy a nyolcadikosok esetében, hogy hogyan lett okosabb Einstein a húskenyéértől. A hetedikesek úgy a második-harmadik tanítási óra tájékán kaptak észbe, úgy-hogy akkor készültek el az első, valóban kézműves, cetli méretű szövegkiemelővel írt plakátok: „Gyertek a hetedik ába!” Péntek délután négy különböző helyszínen rendeztük meg a csendesórát. A legnagyobb számban Görög János katonaoorvos, alezredes előadásán voltak, aki elsősorban a háborúkról, illetve a háborús helyzetben elszenvedett sérülésekről és azok következményeiről beszélt.

„Az alezredes úr előadásában nagyon tet-
szett az a történet, amelyben konvojának
eltévedése mentette meg az életét.” (P. J.)
Két másik helyszínen egy-egy para-
sportolóval, a negyedik helyen pedig
egy új magyar szabadalommal, az
androidos szoftverrel irányítható kere-
kesszéssel ismerkedtek meg a fiúk.
A csendesóra után az ünnepi vesperás
következett. Utána pedig megnyíltak
az osztálykonyhák, kezdődött az ün-
nepi forgatag. A hetedik Kövér Dáma

nevű cukrászdájában bőven fogyott a nutellás-
habos gofri, a nyolcadik
osztárak-bajor éttermében
sürgött-forgott a népvise-
letbe öltözött pincérnő(?).
A IX.A hot-dogja a finom
pirított hagymával tarolt, a
IX.B szabadulósobájából
pedig tényleg alig tudtunk
kijutni Szabó tanár úrral a
megadott idő alatt. Eköz-
ben a X.A Pireat nevű étter-
mébe be sem lehetett férni,

akkorra volt a vendégsereg. Kiss Zsolt
tanár úr zongorajátéka mellett hamar
elfogyott minden ingyencsiga, amit Már-
ton testvér készített. A X.B éttermében
egyszerre a Távol-Keleten érezhettünk
magunkat. Valahol egy bambuszerdő
bánta ugyan a végletekig kidolgozott
design-t, de látszott, hogy hatalmas
csapatmunka van benne. A XI.A cuk-
rászdája ontotta magából a tanárnők
által készített süteket. A XI.B kofolája és
cubano szendvicse pedig verhetetlen
páros volt, főleg ha Henrik atya szerví-
rozta. A XII. évfolyam is nagyon kitett
magáért: ugyan tálakra darabolva, de
eladtak egy egész malacot.

A *Tanárok közt* fantázianévű vetélkedő
közben pedig alig maradt ülőhely az
ebédlőben. Ezenfelül pedig mindenki
kénye-kedve szerint elverhette
többhavi zsebpénzét az általuk
működtetett kaszinóban. Péntek
este az élményektől zsongó fejjel
keveredtünk ágyba.

Szombat reggel megérkezett
hosszánk Udvardy György pécsi
megyéspüspök úr. Szemében
nyitottság, barátságos jelenlété-
vel emelte Szent Márton ünnepét.
A diákság a díszteremben talál-
kozott vele az ünnepi szentmise

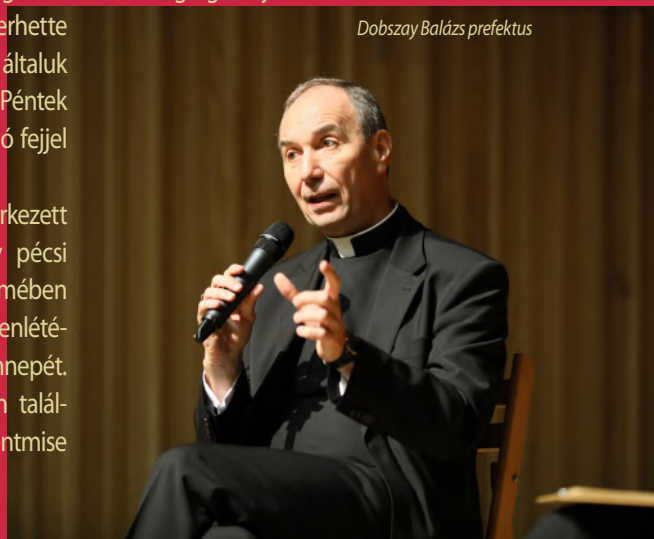
előtt. Az ünnepi szentmise prédikáci-
ójában pedig „a szegény Isten” képét
rajzolta elénk, és azt a mindig aktuális
kérdést tette föl mindenki számára,
hogy mit teszünk személyesen a szegé-
nyekért.

Az ebéd után a legtöbben a tornate-
rembe siettek, hogy belemerüljenek a
zsibvásáron található portékák váloga-
tásába. Poros, régi könyvek, kacatok,
kincsek és minden, ami csak előkerül-
het a polcok aljáról. Ezt követte az árve-
rés, ahol például Drozdik tanár úr első
fehér köpenyére licitálhattunk.

A programokat öregdiákunk, Bazsinka
Mihály kvartettjének koncertje zárta.
Több ráadásra visszatapsolták a kiváló
jazz muzsikát. Nem is volt baj, mert így
volt idő még egyszer átszámolni a vég-
eredményt...

A lépcsőház este tíz körül idén is meg-
telt pizsmás fiúkkal. Először a külön-
böző kategóriák győzteseit hirdették
ki, majd a kategóriák eredményéből
kiszámított abszolút sorrendet. Holt-
versenyben a X.A és meglepetésre a
VII. végez az első helyen. De talán nem
is ez a lényeg, hanem hogy a több mint
egymillió forintból, amit az iskola gyűj-
tött, egy olyan új orvosi segédeszközt
vásárolhat az Egyesület, amely komoly
segítsége lehet egy-egy mozgássérült,
végtaghiányos embernek.

Dobszay Balázs prefektus

Életünk

Közlemény a pannonhalmi főapát választásáról

2017. november 17-én, pénteken este a Szent Márton-díj átadási ünnepségén Dr. Várszegi Asztrik pannonhalmi főapát a következő személyes üzenetet szötte beszédébe: „A Szent Márton Napokkal tizenhét év telt el, az én főapáti szolgálatomban pedig immár lassan huszonhét év telik be. A bencés hagyomány bölcsessége azt diktálta szívemnek, és ez van házi törvényeinkben is, hogy az idősebb adja át helyét a fiatalabbnak. Ezt teszem magam is jó szívvel, és csak úgy köszönök el, hogy nem főapátként, de jóbarátként megmaradok Kedves Mindannyiuk számára a továbbiakban is.”

A Magyar Bencés Kongregáció Konstitúciója (azaz Szent Benedek Regulájának korunkhoz igazított, aktuális és gyakorlati alkalmazása) szerint a főapáti szolgálat kilenc éves időszakokra oszlik. A bencés közösség 1991-ben választotta meg Asztrik főapát urat legfőbb előjárójának, és ezt a bizalmat már két ízben, 2000-ben és 2009-ben megerősítette. Várszegi Asztrik főapát úr a legutóbbi bizalmi szavazás után, tehát 2009-ben kinyilvánította a bencés közösség előtt szándékát, hogy 2018 elején, a harmadik főapáti ciklus végeztével vissza kíván vonulni az apáti szolgálatból.

Asztrik főapát úr közösségünkkel egyetértésben 2018. január 6-ra, Vízkereszt napjára tűzte ki utódja megválasztását. Az új főapátot a Pannonhalmi Főapátság örökfogadalmas szerzetesei (a Pannonhalmán, Bakonybélben, Budapesten élő és a Területi Egyházmegyében lekipásztori munkában szolgáló szerzetesek, mintegy ötvenen) választják meg titkos szavazással. Az a pappá szentelt szerzetes választható

főapáttá, aki már betöltötte a 35. életévét és legalább tíz éve örökfogadalmas. Az tekinthető megválasztottnak, akit a választók abszolút többségének jelenlétében a jelenlévők abszolút többsége megválaszt. Ha a második menetben nem nyeri el senki ezt a többséget, a harmadik menetben a két legtöbb szavazatot elért jelölt közül kell választani. Szavazategyenlőség esetén a harmadik menetbe az jut tovább, aki első fogadalmát előbb tette. Ha a harmadik menetben sem kapja meg egyik jelölt sem a jelenlévők abszolút többségének szavazatát (tartózkodás, szavazategyenlőség, érvénytelen szavazatok vagy más ok miatt), a választást egy hónap múlva meg kell ismételni. A főapátválasztást jelölési eljárás nem előzi meg.

A főapát, aki a Pannonhalmi Területi Apátság előjárója is egyben, az egyházjogban a megyéspüspökkel egyenlő elbírálás alá esik. Több mint ötszáz éves hagyomány, hogy Szent Márton monostora közvetlenül az Apostoli Szentszékeknek van alárendelve. A választás eredményét ezért a Pannonhalmi Főapátság akkor teheti majd közzé, amikor Rómából, a Szentszéktől megérkezik a választás megerősítése. 2018. január 6-án tehát a nyilvánosság előtt még nem lesz ismert az újonnan megválasztott főapát személye.

A közösség vezetőjének kiválasztása a Pannonhalmához tartozó ünnepélyes fogadalmas szerzetesek felelősségteljes és hosszútávra ható döntése. A folyamat egyik alappillére a közösségi és az egyéni imádság, a másik pedig az egymással való találkozás alkalmai. Összejöveteleinken megpróbáljuk – a

múlt eseményeit értékelve, és reménnyel előre tekintve – újrafogalmazni küldetésünket, hogy ennek fényében választhassuk ki magunk közül azt a szerzetest, aki Isten segítségével képes lesz a rábízottakat felelősségteljesen, kitűzött célunk felé vezetni. Hisszük, hogy az imádság fontos és hatékony segítő eszköz ebben a folyamatban. Minden jóakarató embert arra kérünk, hogy a felkészülés idejében imádságával járuljon hozzá szerzetesközösségünk megújulási folyamatához, hogy Szent Márton monostora, ez az ősi ház a következő ezer évben is a béke, az otthonra találás és az élet helye legyen.

Opaci gólyák

1. Babják Péter, Mezőszentgyörgy
2. Czémán Tamás Attila, Hévíz
3. Czunyi Gergő, Bokod
4. Cser András Levente, Kocs
5. Darabos Róbert, Nyírad
6. Drozdík Zsolt, Pannonhalma
7. Geri Kolos, Budapest
8. Goda Domonkos, Szár
9. Hainzl Thomas, Veszprém
10. Handl Barnabás, Budapest
11. Kecskeméti Árpád, Esztergom
12. Körtvélyes Kornél, Pannonhalma
13. Markócs Mihály, Pomáz
14. Marosi Balázs, Álmosd
15. Márton Gábor Áron, Törökbálint
16. Nagy Endre, Tápiógyörgye

IX.B.

Osztályfőnök-prefektus: Németh Tamás
prefektus: Bokros Márk OSB

1. Bálint László István, Gyöngyöspata
2. Bartus Péter, Szécsény
3. Beöthe Mátyás Ágoston, Pécs
4. Bukor Levente, Kalocsa
5. Buzsi Ádám Attila, Budapest
6. Constantini Marco, Győr
7. Csértán Simon, Pannonhalma
8. Csonka Előd, Bakonypölöske
9. Domján Leó, Budapest
10. Fábián Levente Balázs, Budapest
11. Feczkó Csongor, Bakonyszűcs
12. Gánicz Péter, Nyírtelek
13. Győriványi Csongor Márton, Debrecen

17. Nagy Márton, Tápiógyörgye
18. Nagybányai-Nagy Balázs, Budapest
19. Ősz Gergő Rudolf, Bakonysárkány
20. Palásty Benedek, Süllyáp
21. Pálvölgyi Levente, Budapest
22. Proity József, Mosonmagyaróvár
23. Selmeczi Miklós György, Budapest

24. Szauter Ajtony, Székesfehérvár
25. Tibai Bódog, Dunaújváros
26. Zsigmond Soma, Fót

VII.A.

Osztályfőnök-prefektus: Dobszay Balázs
prefektus: Hartyándi Mátyás
osztálybencés: Hortobágyi Cirill OSB

25. Németh András, Révkomárom
26. Péntek András Károly, Zsámbék
27. Pethő Gábor Lajos, Budapest
28. Sólyom Bence Ádám, Nyíregyháza
29. Soós Ágoston, Pannonhalma
30. Soós Márton Ferenc, Siófok
31. Staudt Gábor, Pusztavám
32. Takács Ferenc Gábor, Alsónémedi
33. Takács Martin Ferenc, Komárom-Szőny
34. Takács Márton Péter, Dunaújváros
35. Werner Fülöp Péter, Badacsony

XII.

jótekonysági

Bences Bál

2018. JANUÁR 27.

GROUPAMA ARÉNA
RENDEZVÉNYTEREM

1091 Budapest, Üllői út 129.

A Bál egyházi fővédnöke	Dr. Várszegi Asztrik pannonhalmi főapát
A Bál világi fővédnöke	Dr. Csermely Péter biokémikus, hálózatkutató
A Bál háziasszonya	Dr. Gyurkó Szilvia gyerekjogász

Belépő: 13.000 Ft

*A bál jótekonysági célja hátrányos helyzetű
diákjaink támogatása*

www.bencesbal.hu